

ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ

«Έθνος ανάδελφον»

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.sartzetakis.gr

- «Ἔθνος ἀνάδελφον»

Ἦδη ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Προεδρικῆς του θητείας, καὶ συγκεκριμένως κατὰ τὴν διάρκειαν ἐπισκέψεώς του εἰς στρατιωτικὰς μονάδας κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα 1985, ὁ Χρῆστος Α. Σαρτζετάκης ἐπεσήμανε, παρουσία τοῦ Πρωθυπουργοῦ Ἀνδρέα Παπανδρέου, εἰς δημοσίαις πρὸς τὴν κρατικὴ τηλεόρασι δηλώσεις του τὴν ψηλαφητὴ ἀλήθεια, ὅτι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμεθα «Ἔθνος ἀνάδελφον», ἀφοῦ συγγενικά μας ἔθνη δὲν ὑπάρχουν· κατ' ἀντίθεσι πρὸς ἄλλους λαούς, πὺν δὲν εἶναι μόνοι, ἀλλὰ διαθέτουν συγγενεῖς, ὅπως οἱ σλαβικοὶ λαοί, οἱ ἀραβικοί, οἱ ἀγγλοσάξωνες, οἱ λατινογενεῖς λαοί, κλπ.

Ἡ ἐπισήμανσις αὐτὴ ἔγινε εἰς τὸ πλαίσιον μερίμνης γιὰ τὴν **μεγαλύτερη ἐνεργοποίησι τῶν ἐθνικῶν μας δυνάμεων**, ὅταν ὅλοι συνειδητοποιήσουμε τίς συνέπειες τῆς ἀνωτέρω ἀληθείας. Ἀφοῦ, στερούμενοι συγγενῶν, **δὲν ἔχουμε νὰ περιμένουμε σὲ κρίσιμες περιστάσεις τίποτε καὶ ἀπὸ κανένα** καὶ θὰ πρέπει γι' αὐτό, νὰ βασιζώμεθα πολλὰς φορὰς εἰς τίς ἰδικές μας καὶ μόνον δυνάμεις, δεδομένου ὅτι οἱ ξένοι φροντίζουν, ὅπως εἶναι φυσικόν, γιὰ τὰ ἰδικὰ τους καὶ μόνον ὁ καθένας συμφέροντα.

Ἡ ψηλαφητὴ καὶ ἀκαταμάχητη αὐτὴ ἀλήθεια βρῆκε τότε **λυσσώδη ἀποδοκιμασία** ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς. Πρῶτον, ἀπὸ τοὺς κύκλους ἐκείνων, πὺν εἶχαν ἀντιδράσει εἰς τὴν ἐκλογή τοῦ Χρήστου Σαρτζετάκη ὡς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ τὸν πολεμοῦν μέχρι τοῦ γελοίου σημείου νὰ χαλκεύουν ἐξ ὀλοκλήρου ἀνυπόστατα εἰς βάρος του μυθεύματα ἢ νὰ χλευάζουν, μὲ τὰ γραφόμενα ἀπὸ ἀνοήτους καὶ ἀμαθεῖς κονδυλοφόρους εἰς τίς ἐφημερίδες καὶ τὰ ἔντυπά τους, καὶ κάθε τι ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον ἢ πραττόμενον. Δεύτερον, ἀπὸ τοὺς ἀνερματίστους ἀπολογητὰς τῆς σταλινικῆς λογικῆς, οἱ ὅποιοι, ὡς γνήσιοι ἐκφρασταὶ τοῦ χειροτέρου πνευματικοῦ σκοταδισμοῦ, καὶ δὲν ἀνέχονται καμμιὰ ἀναφορὰ εἰς τὸ «ἔθνος» καὶ τίς ἀδιατίμητες ἀξίες, πὺν αὐτὸ ἐνέχει. Καὶ τρίτον, ἀπὸ τοὺς σκοτεινοὺς ἐπιβούλους, οἱ ὅποιοι, χάριν τῶν ἰδίων των ἀνομολογήτων σκοπῶν, δρῶντες πάντοτε ἀφανῶς καὶ ὑπονομευτικῶς, μὲ συστηματικὴ ἐκμετάλλευσι τῶν παθῶν καὶ φιλοδοξιῶν καὶ τῆς ἰδιοτελείας τῶν μέν, ἢ τῆς ἀφελείας καὶ ἀμαθείας τῶν δέ, **ἐπιδιώκουν σταθερῶς τὴν ψυχοπνευματικὴ ἀποσάρθρωσι τῆς ἐθνικῆς μας κοινότητος**· καὶ οἱ ὅποιοι βεβαίως διέβλεψαν, ὀρθῶς, εἰς τὰς δημοσίως διακηρυσσομένας θέσεις τοῦ

νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὸν κίνδυνον ἐνδυναμώσεως τοῦ γνησίου ἐθνικοῦ λαϊκοῦ φρονήματος, δηλαδή ἀπροσδόκητον εἰς τοὺς σχεδιασμούς των ἐμπόδιον.

Ὅμως, παρὰ τὶς λυσιώδεις αὐτὲς ἀντιδράσεις, ὁ ἀφορισμός, ὅτι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες «εἴμεθα Ἕθνος ἀνάδελφον» εἶχεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τεραστίαν ἀπήχησιν καὶ καθολικὴν ἀποδοχὴν. Καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς Ἀνδρέας Παπανδρέου δημοσίως τὸν ἐπεκαλέσθη, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀμέσως, ὡς ὀλοφάνερη ἀλήθεια, τὸν ἐνεστερνίσθη. Εἰσηγήθη πλέον ἔκτοτε ὀριστικῶς εἰς τὸ πολιτικὸν μας λεξιλόγιον.

Ἄλλὰ ἡ ἀντίδρασις ἐλλοχεύει. Εἶχεν ἤδη παρέλθει τριετία καὶ πλέον ἀπὸ τὴν λῆξι τῆς θητείας καὶ τὴν ἀποχώρησι ἀπὸ τὰ Προεδρικά του καθήκοντα τοῦ Χρήστου Σαρτζετάκη. Διότι ὅμως ὁ λόγος του διετηρεῖτο ζωντανὸς εἰς τὴν λαϊκὴν συνείδησιν, ἐπεχειρήθη τότε, προφανῶς προγραμματισμένως, μία **ψευδο-επιστημονικὴ ἀντίκρουσις** του, ἀπὸ τὴν γραφίδα συνεργάτου περιοδικοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ περιοδικοῦ **ΕΛΛΟΠΙΑ**, καίτοι ἐνασχολουμένου μὲ «ἐθνικὰ θέματα» ! Εἰς τὴν ἴσχυριν αὐτὴν **ἐδόθη ἀπὸ τὸν τέως Πρόεδρον καταλυτικὴ ἀπάντησις μὲ τὴν ἀπὸ 17.2.1994 ἐπιστολὴν του πρὸς τὸ περιοδικόν.** Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ἐδημοσιεύθη εἰς αὐτό, ἀλλὰ τμηματικῶς, εἰς δύο συνεχείας, καὶ μὲ πληθώραν τυπογραφικῶν σφαλμάτων, πού σὲ μερικὰ σημεία ἄλλαζαν καὶ τὴν ἔννοια τοῦ κειμένου ! Ἡ κακοποίησις αὐτὴ τοῦ κειμένου γεννᾷ πολλὰ ἐρωτηματικά, ἐν ὧσιν μάλιστα τοῦ γεγονότος, ὅτι ἦτο εὐανάγνωστον, ἀφοῦ εἶχε παραχωρηθῆ πρὸς δημοσίευσιν εἰς ἔντυπον δι' ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστοῦ μορφήν, ἐπομένως καὶ κανένα τυπογραφικὸν σφάλμα δὲν ἐδικαιολογεῖτο, ἐνῶ ἐξ ἄλλου εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι οὐδέποτε εἶχε σημειωθῆ παρομοία κακοποίησις εἰς δημοσιεύματα εἰς τὸ περιοδικὸν παντοῖα ἄλλα κείμενα ἄλλων !

Κατόπιν τούτων ἡ προκειμένη ἀπὸ 17.2.1994 ἀπάντησις τοῦ Προέδρου, ἀναιρετικὴ τῶν παντοίων ἐναντίον τοῦ «ἔθνους» ἀνοησιῶν, ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ ἐκδιδόμενον τότε ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου **Ἄρη Μωραΐτη** «Περιοδικὸ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ» **«ΠΑΝΤΑ»** καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 5-6 τεῦχος του, Δεκεμβρίου 1994-Μαΐου 1995, σελ. 5 ἕως 17, ὑπὸ τὸν χαρακτηριστικὸν τίτλον «**Ὁ κ. Χρήστος Σαρτζετάκης ἀνατρέπει εὐρέως κυκλοφοροῦντες μύθους γύρω ἀπὸ τὴν ἔννοια τοῦ ἔθνους**». Ἐνῶ ἐξ ἄλλου εἰς προτασσόμενον, εἰς τὴν σελ. 4, «**Σημείωμά**» του ὁ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ, μεταξὺ ἄλλων, ἐτόνιζε : «**Εἶναι πολὺ γνωστὲς στὸν ἑλληνικὸ λαὸ οἱ πλευρὲς τῆς προσωπικότητος τοῦ κ. Χρήστου Σαρτζετάκη, πού ἀφοροῦν τὸν ἀκέραιο δικαστικόν, τὸν**

ἀγωνιστή τῆς Δημοκρατίας καὶ τέλος τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας. Νομίζουμε ὅτι μὲ τὴν δημοσίευσί αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς θὰ ἀρχίσει νὰ γίνεται γνωστὴ καὶ μία ἄλλη πτυχή τῆς προσωπικότητάς του : τοῦ δεινοῦ μελετητῆ ἑνὸς εὐρέως φάσματος ἀλληλοεμπλεκόμενων ἐπιστημῶν ».

Κατωτέρω παρατίθεται τὸ κείμενον τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς τοῦ Προέδρου, μὲ τὴν ἀκαταμάχητη ἐπιστημονικὴ θεμελίωσι τῆς καταδήλου ἀληθείας, ὅτι ὄντως εἴμεθα Ἕθνος ἀνάδελφον.

Νέα Πεντέλη, 17η Φεβρουαρίου 1994.

*Πρὸς τὸ περιοδικὸν ΕΛΛΟΠΙΑ ,
Χαβρίου 3,
105 62 Ἀθήνας.*

Κύριε Διευθυντά,

Μόλις πρὸ ἑπταήμερου γενόμενος κάτοχος, διὰ φιλοφρόνου προσφορᾶς σας (διὰ χειρὸς τοῦ κ. Ἀγτζίδη), παρωχημένων τευχῶν τοῦ περιοδικοῦ σας, ἀνέγνωσα τὸ ἄρθρο τοῦ συνεργάτου σας κ. Θεοδώρου Ζιάκα ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἴμαστε ἔθνος ἀνάδελφο ;», τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὰ τεύχη 17 (φθινοπώρου 1993), σελ.55-56, κατὰ τὸ Α΄ Μέρος του, καὶ 18 (χειμῶνος 1993), σελ.62-65, κατὰ τὸ Β΄ Μέρος του. Ἡ ἀρχικὴ δυσπιστία γιὰ τὴν ποιότητα τοῦ ἄρθρου, τροφοδοτηθεῖσα καὶ ἀπὸ μόνη τὴν θέσι ἐρωτηματικοῦ ἐπὶ μιᾶς καταδήλου καὶ αὐταποδείκτου ἀληθείας, μετετρέπη μὲ τὴν ἀνάγνωσί του εἰς κατάπληξι, ἐμπνέουσα εὐλόγους ἀνησυχίας. Διότι, πῶς εἶναι δυνατὸν ἢ «ΕΛΛΟΠΙΑ», περιοδικό, ὅπως ἐπεξηγεῖται εἰς τὸν τίτλον του, «γιὰ τὰ ἔθνικα θέματα», νὰ φιλοξενῇ τέτοια κείμενα ; Τόσο προχωρημένη εἶναι ἡ ἔθνικὴ μας διάβρωσις ;

Θὰ εἶμαι ἐκ τῶν πραγμάτων διεξοδικὸς, καὶ τοιοῦτοτρόπως προσιτώτερος, διὰ νὰ μὴ κουράσω τοὺς μὴ ἐνημερωμένους ἀναγνώστες σας :

Α) Ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἐπισημαίνει, ὅτι « ἡ ἀποψη, ὅτι εἴμαστε ἔθνος ἀνάδελφο διατυπώθηκε, ὅπως γνωρίζετε, ἀπὸ τὸν τέως Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Χ. Σαρτζετάκη ». Ὁρθὴ ἢ ἐπισήμανσις, κοινῶς γνωστὴ καὶ μὴ ἀμφισβητουμένη ἢ πατρότης τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἔθνους μας ὡς «ἀναδέλφου», ἀλλὰ ἐπισήμανσις, ὑπηρετοῦσα ἐν προκειμένῳ καὶ τὸ σκοπούμενον : νὰ ξεκαθαρίσῃ ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου ἐξ ἀρχῆς, πρὸς ἀποτροπὴν κάθε ἀμφιβολίας, ἐναντίον τῶν ἀπόψεων τοῦ οἴου ἀνέλαβε νὰ ἐκστρατεύσῃ. Ἐθελόμενον,

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ἀποκαλυπτόμενον ἀπὸ τὰ ἐν συνεχείᾳ γραφόμενα γιὰ τὸν χαρακτηρισμό μου, ὅτι : « Κατ' ἀρχὰς φάνηκε σὰν παραδοξολόγημα καὶ ἔγινε ἀφορμὴ σκωπτικῶν σχολίων » . Ἀποκαλυπτόμενον δέ, διότι, ἅπαξ καὶ ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἢ ὑπόμνησις τοῦ ποίας ὑποδοχῆς ἔτυχε τότε ὁ λόγος μου ἐκεῖνος, **στοιχειώδης διανοητικὴ ἐντιμότης** ὑπηγόρευε νὰ καταγραφῆ καὶ ἡ ἀλήθεια, περὶ τοῦ **πόθεν** τὰ σκωπτικὰ σχόλια προήρχοντο καὶ **ἀπὸ ποιους** ἐξεφράζοντο : ὅτι δηλαδὴ ὑπηγορεύοντο καὶ διευτυποῦντο εἰς τὸ πλαίσιον ἐνωρηστρομένης καὶ ἐξωφθάλμως ἰδιοτελοῦς ἐναντίον μου ἐπιθέσεως ἀπὸ ἀντιδημοκρατικά, ἀκροδεξιὰ καὶ φασιστικὰ στοιχεῖα· τὰ ὅποια καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ συμβιβασθοῦν μὲ τὴν πραγματικότητα, ὅτι Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εἶχεν ἀναδειχθῆ ἕνας πανθομολογουμένης ἀκεραιότητος ἀνώτατος δικαστικὸς λειτουργός, μὲ σπανίας μάλιστα δάφνας, διεθνῶς ἀνεγνωρισμένας, εὐόρκου ἐπιτελέσεως τοῦ καθήκοντός του· ἐπὶ τέλους ἕνας ἄνθρωπος μὲ δημοκρατικὴν τοποθέτησιν, συνειδησιν καὶ συνέπειαν, καταδειχθεῖσαν καὶ ἐκ τῆς ἀποφασιστικῆς εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ παρακράτους διὰ δικαστικῶν ἐνεργειῶν συνεισφορᾶς του, ἀλλὰ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκ τοῦ ἐναντίον τῆς δικτατορίας τῶν ἐπιόρκων συνταγματαρχῶν ἀγῶνος του καὶ ἐκ τῶν ὅσων ἐξ αὐτῆς παντοίων δεινῶν ὑπέστη. Καὶ τὸ κυριώτερον : ἐπιθέσεως, ὑπηρετούσης ἀντικειμενικῶς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἐπιβούλου Ἀνθελληνικοῦ Σχεδιασμοῦ, ὁ ὅποιος καὶ ἤρχισεν, μαζί μὲ τοὺς ἐγχωρίους - ἐνσυνειδήτως ἢ ἀσυνειδήτως, ἀδιάφορον - ὑπηρέτας του, ἀνησυχῶν ἀπὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἀρξαμένου, μὲ τὴν ἀνάδειξίν μου εἰς τὸ ὑπάτον πολιτειακὸν ἀξίωμα, πολιτικοῦ μου λόγου (ἐπρόκειτο τότε περὶ τῶν πρώτων ἡμερῶν, τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου, τῆς Προεδρίας μου)· καὶ εὐλόγως, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῆς πειστικότητός του λόγω τῆς γνωστῆς εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν προσωπικότητος καὶ ἱστορίας τοῦ ἐκφέροντος τοῦτον, συνετελεῖτο ἡ ἐθνικὴ ἀφύπνισις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐκ τοῦ ληθάργου, εἰς τὸν ὅποιον τὸν εἶχαν περιαγάγει, καὶ ἀποκαθίστατο ἡ ἐθνικὴ του αὐτοσυνειδησία, ὑπερηφάνεια καὶ αὐτοπεποιθήσις. Πράγματα δηλαδὴ ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν Σχεδιασμό...

Ἡ ἐπίθεσις βεβαίως ἐκείνη, - ὅπως ἄλλωστε καὶ τόσες ἄλλες, ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερον, ἐξαπολυόμενες ἐναντίον μου, διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους, ἀποκλειστικῶς μὲ κατεσκευασμένα ἐξ ὀλοκλήρου ψευδολογήματα, - «δὲν ἔπιασε» . Πρᾶγμα, τὸ ὅποιον καὶ *συνολογοῦν* ὁ *συντάκτης* τοῦ ἄρθρου, μὲ τὰ εὐθύς ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀνωτέρω διὰ τὴν ἀποψίν μου, περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ὡς ἔθνους ἀναδέλφου, λεγόμενά του, ὅτι : «**Τώρα συναντᾶ μὴ εὐρύτατη ἀποδοχή. Εἶναι κοινὸ αἶσθημα**». Γι' αὐτό, φαίνεται, καὶ αὐτός, ὁ συνεργάτης σας, ἀνέλαβε, νὰ τὴν ἀνατρέψῃ. Μὲ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ἐπιστημονικοφανῆ καὶ σπουδαιοφανῆ, αὐτὴ τὴν φορὰ, ἐπίθεσι ... Διότι, ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα ! Ἐὰν ὄντως ἐπρόκειτο περὶ ἐγχειρήματος ἐξ ἐπιστημονικῆς εὐσυνειδησίας, τὰ περὶ παραδοξολογήματος καὶ σκωπτικῶν σχολίων δὲν θὰ ἐγράφοντο. Οὕσης δεδομένης τῆς ποιότητος καὶ προελεύσεώς των, ἦσαν ἐκ φύσεως ἀπαραδέκτα εἰς μίαν στοιχειωδῶς σοβαρὰν ἐπιστημονικὴν θεώρησιν. Ἐκτὸς βεβαίως ἐὰν ὁ συνεργάτης σας μετεῖχε τότε ἐνεργῶς ἢ, ἐνοχλούμενος καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ πολιτικοῦ μου λόγου, συνεφώνει ψυχικῶς πρὸς τὶς ἀθλιότητες ἐκεῖνες. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ ἐπιστημονικὸς μανδύας τῶν γραφομένων του καταπίπτει ...

Β) Καταπίπτει ὄχι βεβαίως μόνον ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου. Διότι, κάθε ἐνήμερος τῆς σχετικῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως ἀναγνώστης γνωρίζει, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ «ἔθνους» ἀνεκαθεν συλλαμβάνεται διττῶς : εἴτε ὡς κοινότης φυλετικῆ, εἴτε ὡς κοινότης πολιτιστικῆ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὶς δύο αὐτὲς παραδοχὰς ὡς ἐχόντων τῶν μελῶν τῆς, ἐπὶ πλεόν καὶ ἀναφαιρέτως, κοινὴν ἱστορικὴν παράδοσιν καὶ κοινὰς προσδοκίαις, ὀράματα, ἐπιδιώξεις. Τοιοῦτοτρόπως, οὐσιαστικῶς οἱ δύο ἀπόψεις δὲν διαφέρουν κατὰ πάντα, ἀλλὰ τὸναντίον συγκοινωνοῦν ἰκανῶς μεταξύ των. Διότι ἡ κοινὴ ἱστορικὴ παράδοσις, ἡ ὁποία καὶ ἀποτελεῖ συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ ἔθνους ὑπ' ἀμφοτέρων, προϋποθέτει κατὰ τὴν χρονικὴν ἀφετηρίαν τῆς καὶ ἐπὶ χρόνους μακροὺς καὶ κοινότητα φυλετικὴν. Δι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ ἡ ἀρχοῦσα ἐπιστημονικὴ ἀποψὶς διαβλέπει πλήρη τὴν ἔννοιαν τοῦ ἔθνους μόνον εἰς περίπτωσιν συνδρομῆς καὶ τῶν δύο στοιχείων, καὶ τοῦ φυλετικοῦ καὶ τοῦ πολιτιστικοῦ, εἰς κοινότητα ἔχουσαν κοινὰς ἱστορικὰς παραδόσεις καὶ κοινὰς ἐπιδιώξεις (βλ. π.χ. *André LALANDE, Vocabulaire Technique et Critique de la Philosophie*, 9ῆ ἔκδοσις, Παρίσι, P.U.F., 1962, σελ. 665). Εἶναι ἀκόμη χαρακτηριστικόν, ὅτι ἡ λέξις «ἔθνος», συντασσομένη μετὰ γενικῆς προσδιοριστικῆς, ἀπαντᾶται εἰς τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας συγγραφεῖς μόνον πρὸς δήλωσιν ὁμογενῶν, τῆς αὐτῆς φυλετικῆς καταγωγῆς, καὶ μάλιστα εἴτε περὶ ἀνθρώπων (βλ. π.χ. Ὀμήρου Ἰλιάς, Μ 330, Ρ 552, Ἡροδότου Ἱστορίαι, Ι 101), εἴτε περὶ ζώων, διότι ἡ λέξις καὶ ἐπ' αὐτῶν χρησιμοποιεῖται, πρόκειται (βλ. π.χ. Ὀμήρου Ἰλιάς, Β 87, Σοφοκλέους Ἀντιγόνη, 344). Συγκεκριμένως μάλιστα, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ὁ Ἡρόδοτος ρητῶς λέγει (Ἱστορίαι, VIII 144), ὅτι « τὸ ἑλληνικὸν, ἐὸν ὁμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἡθεὰ τε ὁμότροπα,...» (βλ. τὸ κείμενον π.χ. εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ph. LEGRAND τῆς Collection Budé, HERODOTE, Histoires, τόμος VIII, Παρίσι 1964, σελ. 160). Εἰς δὲ τὴν λατινικὴν, ἡ ἀντίστοιχος λέξις *natio* ἐκ τῆς ὁποίας καὶ προέρχονται

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

οί δηλοῦντες τὸ «ἔθνος» ὅροι τῆς γαλλικῆς, ἀγγλικῆς καὶ ἰταλικῆς γλώσσης (*nation, nazione*), ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τὸ ρῆμα *nasci*, τὸ ὁποῖον σημαίνει γεννῶμαι, μάλιστα δὲ ἡ αὐτὴ λέξις *natio* κατονομάζει, κατὰ τὶς λατινικὲς πηγές, καὶ τὴν Θεὰν τῆς γεννήσεως. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἢ ἀντίληψις, *περὶ κοινῆς φυλετικῆς καταγωγῆς τῶν ἀποτελούντων τὸ ἔθνος ἀτόμων παρέμεινεν οὐσιαστικῶς ἀλώβητος* καὶ ὅταν, ἀργότερον, ἐξήρητο πρωτενόντως τὸ κριτήριον τῆς πολιτιστικῆς κοινότητος, ἀκριβῶς μέσῳ τοῦ στοιχείου τῆς κοινῆς ἱστορικῆς παραδόσεως, πάντοτε καὶ ἀναφαιρέτως ἀξιουμένου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ὡστε, κατὰ τὰ κοινῶς παραδεδεγμένα, μόνον τὸ στοιχεῖον τῆς πολιτιστικῆς κοινότητος δὲν ἀρκεῖ γιὰ τὴν συγκρότησι τοῦ ἔθνους. Ἡ περὶ τοῦ ἀντιθέτου διαβεβαίωσις τοῦ συνεργάτου σας, μὲ τὸν ἀφορισμὸ του, ὅτι, *δῆθεν*, « ἡ κ λ α σ σ ι κ ῆ νοηματοδότηση τῆς ἐθνικότητάς μας » ὑπῆρξεν, ὅτι « Ἕλληνες εἶναι οἱ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας μετέχοντες », βασιζεται σὲ ἐπιπολαία θεώρησι καὶ ἐντεῦθεν κραυγαλέα παρανόησι τῶν πηγῶν. Πράγματι, προεξετέθη ἤδη, ὅτι αὐτὸς ὁ πατήρ τῆς Ἱστορίας *Ἡρόδοτος* ρητῶς χαρακτηρίζει τὸ «ἑλληνικὸν» ὡς « ὄμαιμον ». Ἄλλὰ καὶ τὸ σχετικὸν κείμενον ἐκ τοῦ Πανηγυρικοῦ τοῦ *Ἰσοκράτους* (IV 50), τὸ ὁποῖον ἀποπειρᾶται νὰ ἀξιοποιήσῃ ὁ ἀρθρογράφος σας, λέγει ἀκριβῶς τὰ ἐξῆς : «...καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκεν μηκέτι τοῦ γένους, ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθε τοὺς τῆς παιδείσεως τῆς ἡμετέρας ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας » (βλ. τὸ κείμενον π.χ. εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν *Georges MATHIEU* καὶ *Émile BRÉMOND* τῆς Collection Budé, *ISOCRATE, Discours*, τόμος II, Παρίσι, 1967, σελ.26). Δὲν λέγει, λοιπόν, ὁ *Ἰσοκράτης*, ὅτι Ἕλληνες « εἶναι » οἱ τῆς ἡμετέρας παιδείσεως μετέχοντες, ὅπως, κατὰ διαστροφὴν τοῦ κειμένου, διατείνεται ὁ ἀρθρογράφος σας, ἀλλὰ ὅτι αὐτοὶ « καλοῦνται » Ἕλληνες· ἀκριβῶς ὅπως κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν - πρόκειται περὶ τοῦ ἰδίου φαινομένου - ἀποκαλοῦμε ἀμερικανᾶκια αὐτούς, οἱ ὁποῖοι, χωρὶς νὰ εἶναι Ἀμερικανοί, ὁμιλοῦν τὴν γλῶσσαν τῶν καὶ μιμοῦνται ἀμερικανικὰ πρότυπα ζωῆς. Τὸ πρᾶγμα δέ, διὰ κάθε σκεπτόμενον μελετητὴν, εἶναι οὐσιωδῶς διάφορον ! Διαφορὰ, προκύπτουσα καὶ ἐκ τῆς χρήσεως προηγουμένως, εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον τοῦ λόγου, τῶν, τονιζομένων ἀνωτέρω, λέξεων «ὄνομα», «δοκεῖν» καὶ «μᾶλλον» . Ἄλλωστε, ὁ ἴδιος *Ἰσοκράτης* προηγουμένως εἰς τὸν αὐτὸν λόγον του, ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, λέγει κατὰ λέξιν, ὅτι «ταύτην γὰρ οἰκοῦμεν οὐχ ἑτέρους ἐκβαλόντες οὐδ' ἐρήμην καταλαβόντες οὐδ' ἐκ πολλῶν ἔθνῶν μιγάδες συλλεγέντες, ἀλλ' οὕτω καλῶς καὶ γνησίως γεγονάμεν ὥστ' ἐξ ἧσπερ ἐφύμεν, ταύτην ἔχοντες ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦμεν, αὐτόχθονες

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

όντες και τῶν ὀνομάτων τοῖς αὐτοῖς οἷσπερ τοὺς οἰκειοτάτους τὴν πόλιν ἔχοντες προσειπεῖν» (βλ. Πανηγυρικός, IV 24, ἔνθ' ἄνωτ. σελ. 20). **Περικοπή, ἢ ὁποῖα καὶ ἀπὸ μόνῃ τῆς ἀποκλείει νὰ ἀποδίδωνται εἰς τὸν Ἴσοκράτη τὰ ἀντίθετα τῶν ὄσων πράγματι εἶπε !** Καὶ ἀκόμη : πῶς ὁ Ἴσοκράτης ἠγωνίζετο διὰ τὴν ἔνωσιν ὄλων τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Φιλίππου Β' τῆς Μακεδονίας, προκειμένου νὰ ἐκστρατεύσουν, ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ, ἐναντίον τῶν Περσῶν, καίτοι ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ φύλα οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ καὶ οἱ Θεσσαλοί, δὲν εὐρίσκοντο εἰς τὸ αὐτὸ πολιτιστικὸν ἐπίπεδον πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐὰν ὄντως ὡς κριτήριον τῆς ἑλληνικότητος ὑπελάμβανε μόνον τὴν πολιτιστικὴν κοινότητα ;

Νὰ ἀφίση, λοιπόν, ἡσυχὴ ὁ συνεργάτης σας τὴν κλασσικὴ μας πνευματικὴ κληρονομία, ἀφοῦ ἀποδεδειγμένως δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὴν κατανοήσῃ. Καί, πρὸ παντός, νὰ μὴ τὴν διαστρέφῃ !...

Γ) Βεβαίως δὲν διατείνομαι, ὅτι ἡ θεωρία τοῦ συνεργάτου σας περὶ τοῦ πολιτιστικοῦ κριτηρίου ὡς τοῦ ἀρκούντος, ἐπομένως μοναδικοῦ, στοιχείου διὰ τὴν συγκρότησι τοῦ ἔθνους, εἶναι καινοφανής. Καίτοι ὁ ἴδιος διὰ τῶν, μὲ περισσὴ ἔπαρσι, γραφομένων του (: « Ἄν μάλιστα εἶναι σωστὴ ἡ θέση, πού ὑποστηρίζω, ὅτι... » , ΕΛΛΟΠΙΑ, τεύχος 17, σελ. 55, στήλη β') φαίνεται νὰ τὸ πιστεύῃ. Διότι ἡ θεωρία αὐτὴ καὶ γεννήτορας, διασήμους μάλιστα, ἤμπορεῖ νὰ διεκδικήσῃ, ἀλλὰ καὶ συγχρόνους ζηλωτὰς ἔχει.

Ὅντως, πρόκειται, ἐν μέρει, γιὰ τὴν μαρξιστικὴ ἀντίληψιν τοῦ ἔθνους, καὶ μάλιστα γιὰ τὸν ὀρισμὸ τοῦ ἔθνους, τὸν ὁποῖον διετύπωσεν ὁ **Στάλιν** εἰς τὸ γνωστὸ βιβλίον του « Ὁ Μαρξισμὸς καὶ τὸ ἔθνικὸ ζήτημα », πού συνέταξεν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἰδίου τοῦ **Λένιν**. Λέγει, ἐπὶ λέξει, ὁ **Στάλιν** : « Τὸ ἔθνος εἶναι μία κοινότης ... ἢ ὁποῖα ἐκδηλώνεται μὲ τὴν κοινότητα τῆς πολιτιστικῆς καλλιιεργείας » (βλ. τὸ κείμενον π.χ. γαλλιστί, εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν *François CHATELET, Evel. PISIER-KOUCHNER, Jean-Marie VINCENT, Les marxistes et la politique, P.U.F., Collection Thémis, Παρίσι, 1975, σελ. 180 ἐπ., ἰδίᾳ σελ. 183*). Καὶ φυσικὰ ἡ ἄποψις αὐτὴ διετυπώθη ὄχι πρὸς θεραπείαν θεωρητικῶν προβληματισμῶν, ἀλλὰ πρὸς ὑπηρετήσιν πρακτικῶν σκοπῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνεφάνησαν ἀκολούθως μὲ τὴν εἰδεχθῆ **σταλινικὴ πρακτικὴ τῶν συστηματικῶν διώξεων διαφόρων ἔθνικῶν ομάδων καὶ τῆς ἐξοντώσεως ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἰσοπεδώσεως τῶν πάντων...**· συμφώνως ἄλλωστε πρὸς τὴν συνταγὴν τοῦ ἰδίου **Λένιν**, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον τοῦ ἀνωτέρω σταλινικοῦ ὀρισμοῦ (1914), ἔγραφε («περὶ τοῦ δικαιώματος αὐτοδιαθέσεως τῶν ἐθνῶν»), ὅτι « μόνῃ ἡ νίκη τῆς ἐργατικῆς

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

τάξεως θὰ ἐξαλείψῃ ἐξ ὀλοκλήρου ὅλες τὶς ἐθνικότητες » (βλ. τὸ προμνημονευθὲν βιβλίον *Les Marxistes et la politique*, σελ. 178). Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὁ **Στάλιν** εἰς τὸν ἀνωτέρω ὀρισμὸν του, πρὶν καθορίσῃ πῶς ἐκδηλώνεται τὸ ἔθνος, διελάμβανε, περὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ, ὅτι « εἶναι μία ἀνθρωπίνη κοινότης, σταθερά, ἱστορικῶς συγκροτηθεῖσα, γεννηθεῖσα εἰς τὴν βάσιν μιᾶς κοινότητος γλώσσης, ἐδάφους, οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ ψυχικοῦ σχηματισμοῦ ». Τὰ στοιχεῖα «κοινότης ἱστορικῶς συγκροτηθεῖσα» καὶ «κοινότης ψυχικοῦ σχηματισμοῦ» εἶναι ἀρκετὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὅτι **καὶ εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Στάλιν τὸ ἔθνος εἰς τὴν οὐσίαν του δὲν εἶναι μόνον πολιτιστικὴ κοινότης**, ὅπως προσπαθῆ νὰ μᾶς πείσῃ ὁ συνεργάτης σας... Ὁ ὁποῖος καὶ ἐμφανίζεται ἔτσι νὰ ἔχη ἀρνητικώτερες γιὰ τὸ ἔθνος θέσεις ἀκόμη καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸν Στάλιν, ἀφοῦ ἀποσπασματικῶς μόνον τὸν ἀντιγράφει !...

Δὲν ἐλλείπουν ὅμως καὶ οἱ **σύγχρονοι ζηλωταὶ** τῆς ἰδίας θεωρίας. Εἶναι ἡ **ἰδεολογία τῶν πολυεθνικῶν ἐταιριῶν καὶ τῆς διασαλπίζομένης καὶ ἐπερχομένης νέας τάξεως πραγμάτων ("New Age")**, τῆς κατὰ πολὺ χειροτέρας τῆς συνονόματῆς τῆς χιτλερικῆς ! Εἰς τὴν ἐνσκήπτουσα «**νέα τάξι**» οἱ **λαοὶ δὲν εἶναι ἀνεκτὸν νὰ διαφοροποιοῦνται** κατὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐθνικῆς των ἰδιοσυστασίας, **πρέπει νὰ ἰσοπεδωθοῦν**, νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ **ὁμοιόμορφες ἀνθρώπινες μάζες**, χωρὶς διαφορές, προκειμένου νὰ καταστοῦν **δεκτικοὶ ἀνετωτέρας ἐκμεταλλεύσεως ἀπὸ τὸ διεθνὲς κεφάλαιο**· τὸ ὁποῖο καὶ εὐρίσκεται εἰς χεῖρας μιᾶς ἐλαχίστης μειοψηφίας ἀνθρώπων, εἰς ὅλους γνωστῆς, πού ἤδη κατευθύνει ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, κατὰ τὴν ἐκ τῶν συμφερόντων τῆς ὑπαγορευομένην βούλησιν, λαοὺς καὶ Κυβερνήσεις καὶ **ταλαιπωρεῖ ἔτσι ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα**. Καὶ ὡς μέσον πραγματοσέως τέτοιων εἰδεχθῶν σκοπῶν προκρίνεται βεβαίως αὐτὴ ἡ διὰ τοῦ πολιτιστικοῦ κριτηρίου ἐξαφάνισις οὐσιαστικῶς αὐτῆς τῆς ἐννοίας τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ὅσων ἐγκλείει αὐτὴ διαφορῶν ψυχικῆς οὐσίας μεταξὺ τῶν καθ' ἕκαστα λαῶν. Ἐτσι ἐξηγεῖται καὶ τὸ πρὸς τὴν ἀνεζωπυρώθη, κατὰ τὴν τελευταίαν ἰδίως εἰκοσαετίαν, δειλὰ κατ' ἀρχὰς καὶ ἐντονώτερον προσφάτως, ὁ περὶ τοῦ ἔθνους, **δηθεν** εἰλικρινῆς, ἐπιστημονικός, θεωρητικὸς προβληματισμὸς, κατευθυνόμενος κυνικῶτα πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἐθελόμενον. Δι' αὐτὸ καὶ ἐπιστρατεύονται καθημερινῶς καὶ ἐνωρηστρομένως διατεταγμένοι ἀραὶ καὶ ἐξορκισμοὶ ἐναντίον τῆς **δηθεν** ἐθνικιστικῆς ὑστερίας ἐθνικῶν κοινοτήτων, **ὡσὰκις αὐτὲς ἀγωνίζονται** - καὶ ἀκριβῶς, διότι ἀγωνίζονται ! - **δι' ἀπαράγραπτα, ἀπὸ τὴν Ἱστορία κατωχυρωμένα καὶ ἀπὸ τὸν ἀνθρωπισμὸ ὑπαγορευόμενα, δικαιώματά των** καὶ γίνονται **ἀνόητοι διαχωρισμοὶ καὶ διαστολαὶ** ἄλλοτε μεταξὺ «**πατριωτισμοῦ**» καὶ «**ἐθνικισμοῦ**» (κατὰ τὴν κομμουνιστικῆ-σταλινικῆ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ύπαγόρευσι), άλλοτε μεταξύ «έθνισμού» και «έθνικισμού» (κατά την νεότευκτη διαφοροποίηση) και άνιχνεύονται έτσι διαφοραί εκεί που δέν υπάρχουν ! Έργώδης άληθώς προσπάθεια, αλλά όχι και πολύ δυσχερής, άφου τά ποικιλώνυμα «μέσα μαζικής ένημερώσεως» εύρίσκονται, κατά την συντριπτική πλειονοψηφία των, εις χείρας τών επιβούλων, έπιτελοῦντα άκριβώς έργον όχι ένημερώσεως, αλλά κυριολεκτικώς μαζικής άποβλακώσεως !...Μέ την όποία και έλπίζεται, να έπιτευχθῆ άκριβώς ή «πολιτιστική» έξίσωσις όλων τών λαών τῆς γῆς, όποτε και μέ τό «πολιτιστικό κριτήριο» , τό ... μόνο έπιστημονικώς άκριβές και άληθινό κατά τόν συνεργάτη σας, τά έθνη όλα έξαφανίζονται, παύουν να υπάρχουν. **Πολιτιστική καλλιέργεια βεβαίως και έξίσωσις εις επίπεδον «πολιτισμού» τῆς Κόκα-Κόλα και τών συναφών...** «Πολιτισμού», τοῦ όποίου έδέσματα μάς προσφέρουν ἤδη καθημερινώς, δυστυχώς άδιαμαρτυρητώς από μέρος μας, διάφορα **Μέσα Μαζικής Άποβλακώσεώς μας** : σκηνές άσυλλήπτου βίας και τρόμου· έγκλήματα, έγκλήματα, άτελεύτητα έγκλήματα· έξαχρείωσις άφάνταστη· καταβαραθρωσις και περιαγωγή όλων τών ανθρωπίνων σχέσεων εις σχέσεις άποκλειστικώς στυγνοῦ συμφέροντος και ύποκτηνωδών (διότι τά κτήνη είναι ευγενέστερα !) σαρκικῶν μορφῶν· έξάρθρωσις και άποσύνθεσις κάθε κοινωνικοῦ ίστού· διακωμώδησις όλων τών αξιῶν και ιδεωδῶν· δολοφονία έσκεμμένη τῆς έλληνικῆς μας γλώσσης· πνευματική τροφή εις ανούσια ἢ διανοητικῶς καταγέλαστα ψελλίσματα διακεκριμένων πνευματικῶν άρουραίων· διανοητική πόρρωσις· ἠθική και πνευματική άλαλία... **Ὁ Ὁργουελ άσφαλῶς ύπολείπεται, ὡχριαῖ !** Ἄλλά έτσι έξηγείται και τό γιατί , παντοῦ στόν κόσμο, οί λαοί άφυπνίζονται, τά έθνη έξεγείρονται και, άκόμη και μέ τό τίμημα τοῦ αίματός των, άρνοῦνται να άπολέσουν την οῦσία τῆς ψυχικῆς των ύποστάσεως ! Ἄληθινά παρήγορα σημεία άγῶνος διασώσεως αὐτοῦ τοῦ άπειλουμένου και κινδυνεύοντος ανθρωπίνου μας πολιτισμοῦ... Ὀντως ό **έθνικισμός άποτελεῖ** σήμερα, κατά την έπιτυχή διατύπωσι ξένου διανοητοῦ, τοῦ **Hans KOHN**, «**τήν πλέον παγκόσμιον θρησκείαν όλων τών έποχῶν**» (βλ. καθηγητοῦ **Roland BRETON**, Les Ethnies, P.U.F., Collection "Que sais-je?", Παρίσι, 2α έκδοσις, 1992, σελ. 47, ύποσ.12). Και ευτυχώς !

Ὁ συνεργάτης σας καλεῖται λοιπόν, να επιλέξη και να άποκαλύψη εις τούς αναγνώστες σας (είναι πρωτίστως θέμα στοιχειώδους διανοητικῆς έντιμότητος!) τό ιδεολογικό του στίγμα : έναν μέ τά γραφόμένα του **έπεδίωξε να ύπηρετήση τήν, ἤδη ξεφτισμένη, σταλινική ιδεολογία ἢ τήν,** επί τοῦ προκειμένου οῦσιαστικῶς

ταυτόσημη, ένσκήψασα ιδεολογία τῶν πολυεθνικῶν ἐταιριῶν καὶ τῆς ἐπερχομένης νέας τάξεως πραγμάτων. Διότι *tertium non datur!*...

Δ) Ἀπὸ ἀληθινὸ δημοκρατικὸ φρόνημα ἐμφορούμενος καὶ εἰς τὴν δημοκρατικὴν ιδεολογία ἀδιαλείπτως ἐγκαταβιώνων, δὲν ἦτο δυνατόν, νὰ ἀποδέχωμαι τὴν σταλινικὴ ἀντίληψι περὶ ἔθνους, οὔτε βεβαίως τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλή τῶν πολυεθνικῶν ἐταιριῶν. Ἐπομένως, μὲ ἀφετηρία τὴν κοινῶς παραδεδεγμένην ἀνέκαθεν καὶ ἐπιστημονικῶς ἀκλόνητον, ὅπως κατεδείχθη ἀνωτέρω, ἔννοιαν τοῦ ἔθνους, ἢ **διαπίστωσις, τὴν ὁποία δημοσίως ἐξέφρασα τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα 1985, ὅτι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμεθα ἔθνος ἀνάδελφον, ἐκφράζει μίαν ἀδιαμφισβήτητη καὶ ψηλαφητὴ ἀλήθεια.** Δὲν ἀποτελοῦσε εὐρημα ἰδικό μου, ἰδική μου ἦτο μόνον ἡ μονολεκτικὴ διατύπωσις τῆς, ἢ ἐν προκειμένῳ διὰ πρώτην φορὰν χρησιμοποίησις τῆς λέξεως «ἀνάδελφος», λέξεως ὅχι βεβαίως ἰδικῆς μου ἐπινοήσεως, ἀλλὰ ἀντληθείσης ἐκ τοῦ ἀκενώτου ταμείου τῆς κλασσικῆς μας γραμματείας. **Καὶ ὄντως κανένα ἔθνος στὴν γῆ δὲν συγγενεῦει μαζί μας, δὲν ἔχουμε πούθενά ἀδελφούς,** ὅπως ἀντιθέτως συμβαίνει μὲ ἄλλα ἔθνη καὶ λαούς : π.χ. τοὺς ἀγγλοσάξωνες, τοὺς λατινογενεῖς, τοὺς Σλάβους, τοὺς Ἄραβες. Ἀφοῦ ὅλοι αὐτοὶ ἀποτελοῦν ὅχι ἓνα, ἀλλὰ οἰκογένειες ἐθνῶν. Ἐξαίρεσις καὶ οἱ Ἑβραῖοι, ἔθνος ἀνάδελφον καὶ αὐτοί.

Καί, ὅπως συμβαίνει συχνὰ μὲ τις ἀπλές καὶ καθαρές ἀλήθειες, ἡ διατύπωσις μου ἐκεῖνη προεκάλεσεν *αἴσθησιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.* Ἄρχισε ἡ διαδικασία τῆς ἐθνικῆς του ἀφυπνίσεως μὲ τὴν ἐπίγνωσι τοῦ τι εἴμεθα. Εὐλόγως *εὐτελεῖς ιδεολογικοὶ μου ἀντίπαλοι* (μέχρι τότε «ἀντιπάλους» εἶχα μόνον τοὺς ἐγκληματίας καὶ τοὺς ἐν γένει ἀνομοῦντας, ὅσακις περιήρχοντο εἰς τὴν δικαστικὴν μου δικαιοδοσίαν) καὶ ὁ **Ἐπίβουλος Ἀνθελληνικὸς Σχεδιασμὸς ἀνησύχησαν.** Καὶ ἐξαπελύθη ἐναντίον μου ὁ βόρβορος τῶν «σκωπτικῶν σχολίων» καὶ «παραδοξολογημάτων», ὅπως μὲ τόση ἐπιείκεια καὶ ἀβρότητα τὸν χαρακτηρίζει ὁ συνεργάτης σας. Ἀλλὰ πάντοτε ἡ ἀλήθεια εἰς τὸ τέλος θριαμβεύει. Καὶ ἤδη, τὸ συνομολογεῖ καὶ αὐτός, ἡ ἀπλῆ μου φράσις «εἴμεθα ἔθνος ἀνάδελφο» «*συναντᾶ μὴ εὐρύτατη ἀποδοχή, εἶναι κοινὸ αἴσθημα,*» ὅπως γράφει. Ἴσως διὰ νὰ ἐξάρη τις δυσχέρειες, πού ἔχει τώρα ἡ ἐπιστημονικοφανῆς ἐπίθεσις, τὴν ὁποία ἀνέλαβε καὶ διεκπεραιώνει μὲ τὸ ἄρθρο του, καὶ νὰ δρέψῃ τις ἀνάλογες δάφνες !...

Περὶ ἐπιστημονικῆς βεβαίως διαπραγματεύσεως δὲν πρόκειται. Αὐτὸ κατεδείχθη ἱκανῶς ἀνωτέρω, ἀλλὰ μαρτυρεῖται καὶ ἀπὸ τὸ ὕφος τοῦ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ἄρθρου. Ὁ συνεργάτης σας φθέγγεται καὶ κατακεραυνώνει τοὺς ἀντιφρονούντας μὲ τὴν ἀπολυτότητα ἡμιμαθοῦς, καὶ γι' αὐτὸ πεφυσιωμένης, γραφίδος, διασαλπίζουσας τὰ ρήματά της ὡς ἀπὸ τρίποδος ! Ἐπ' αὐτοῦ εἶναι χαρακτηριστικοὶ τόσοσὺν ὁ πρόλογος, ὅσον καὶ ὁ ἐπίλογος τοῦ ἄρθρου του, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον περιεχόμενον του. Εἰς τὸ ὁποῖον ἀκόμη συναντᾶ κανεὶς ἐκφράσεις, ὅπως π.χ. «πελωρία ἀνοησία», «συμπλεγματικὴ ἀπώθηση τῶν οἰκείων προτύπων», κλπ., κλπ., ἢ ἀναμιγνύεται καὶ ὀλίγος... Καραγκιόζης ! Φαίνεται, ὅτι εἰς τὸ πνευματικὸ κλίμα τοῦ τελευταίου αὐτοῦ, τοῦ Καραγκιόζη, κινεῖται ὁ συνεργάτης σας· ἀφοῦ ἄλλη ἐξήγησις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχη...

Ἡ εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ θρυλικοῦ ἥρωος τοῦ **Θερβάντες**, τοῦ Δὸν Κιχώτη ! Διότι, ἐνῶ προῆλθα εἰς ἀπλό χαρακτηρισμὸν τοῦ ἔθνους μας ὡς ἀναδέλφου, ὁ συνεργάτης σας μεταμορφώνει τὸν χαρακτηρισμὸν μου αὐτὸν εἰς «ἰδεολογίαν τοῦ ἀναδελφισμοῦ», ὅπως ρητῶς τὸν χαρακτηρίζει! Καὶ τὴν ἰδεολογίαν αὐτὴν ἀναλαμβάνει νὰ καταπολεμήσῃ ! Εἰς τὸ μέσον μάλιστα τοῦ ἀγῶνος του (τέλος τοῦ Α' μέρους, ΕΛΛΟΠΙΑ, τεῦχος 17, σελ. 56, στήλη β'), σίγουρος καὶ θαμβωμένος ἀπὸ τὸν ... θρίαμβό του, ἀναφωνεῖ, ὅτι, κατὰ λέξιν, « ὁ ἀναδελφισμὸς εἶναι κούφιο καὶ ἀποπροσανατολιστικὸ ἰδεολόγημα » ! Ὁμολογουμένως δὲν εἴμαστε καλὰ ! Διότι τὸ νὰ εἶπη κανεὶς, ὅτι κάποιον ἄτομον ἢ κάποιον ἔθνος ἔχει ἢ δὲν ἔχει ἀδελφούς, γενικώτερα συγγενεῖς, αὐτὸ οὐδεμίαν ἰδεολογίαν ἐκφράζει ! Ἀποτυπώνει μόνον μιὰ πραγματικότητα, τίποτε ἄλλο ! Ἔτσι ὁ συνεργάτης σας κυριολεκτικῶς σκιαμαχεῖ. Ἀληθινὸς Δὸν Κιχώτης ! Κάποιος πρέπει νὰ τοῦ διδάξῃ τί σημαίνει «ἰδεολογία» !...

Ἄς ἀσχοληθοῦμε ὁμως μὲ τὴν ἰδικήν του περὶ ἔθνους ἀντίληψιν, πού εἶναι ὄντως ἰδεολογική ! Δὲν ἔχει σημασία, δὲν ἀνησυχεῖ τὸν ἐκφραστή της, ὅτι τὸ πνευματικὸ της ὑπόβαθρο καὶ ἡ οὐσία της ἀνάγονται, ὅπως προεξετέθη, στὴν σταλινικὴ σκέψιν καὶ τὴν ἰδεολογία τῶν πολυεθνικῶν ἐταιριῶν. Ὁ συνεργάτης σας ἀσφαλῶς τὸ γνωρίζει καὶ φροντίζει νὰ τὴν εὐπρεπίσῃ ! Γι' αὐτὸ καὶ μεριμνᾷ γιὰ τὴν συναισθηματικὴ φόρτισιν τῶν γραφομένων του. Ἔτσι ὁμιλεῖ π.χ., - καὶ γιὰ νὰ μείνω σὲ μία μόνον ἐπισημάνσει ἀπὸ τίς πολλές, πού θὰ ἠμποροῦσε ὁ ἐνήμερος ἀναγνώστης νὰ παρουσιάσῃ, - γιὰ «ρατσιστικὲς ἀντιλήψεις περὶ ἔθνους», ἐναντίον τῶν ὁποίων καὶ μάχεται · χρησιμοποιεῖ δηλαδή, ἀντὶ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως «φυλετικός», τὴν ξένη λέξιν «ρατσιστικός», διότι αὐτὴ, βλέπετε, περισσότερο ταιριάζει, εἶναι πιὸ ἡχηρὴ ! Ἔχει προῖστορία στὰ κατὰ καιροὺς «ἀντιρατσιστικὰ» φληναφήματα, πού βεβαίως ἦσαν ἀνέκαθεν καὶ πάντοτε ἀνεὺς ἀντικειμένου στὸν ἑλληνικὸ μας χῶρο. Διότι, καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἑλληνικὴ εὐγένεια καὶ προγονικὴ μας ἤδη ἀρετὴ καὶ ὑπερηφάνεια (ὡς γνωστόν, μόνον

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

εις τὴν Ἑλλάδα ἐλατρεύθη ὁ Ξένιος Ζεὺς), οἱ Ἕλληνες μόνον φιλόξενοι ἦσαν καὶ εἶναι ἔναντι τῶν ξένων, πὺ ζοῦν μεταξύ των, οὐδέποτε βλαβεροὶ ἢ πολέμιοι. Ἡ δὲ ἀντιρατσιστικὴ κατὰ καιροὺς ἐκστρατεία ἢ ὑστερία, ὡσὰκις ἀνεπτύσσετο ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου, ἄλλες, ἀνομολόγητες, ἐπιδιώξεις εἶχε. Ὅπως καὶ τώρα, ὅταν ἐξαπολύωνται ἀντιρατσιστικοὶ μύδροι, ἰδίως ἀπὸ πεφτυσιωμένους ἢ ἀμαθεῖς δημοσιογραφικοὺς καλάμους, ἀκόμη καὶ ὅταν τὸ Κράτος ἐπιδιώκη τὴν ἐφαρμογὴ τῶν κειμένων νόμων ἔναντι ἐγκληματούντων λαθρομεταναστῶν !... Ἔχει, ὅμως, ἀνθρωπιστικὴ πέρασι ὁ ἀντιρατσιστικὸς λόγος. Ὁφέλιμος ἢ χρησιμοποίησίς του. Εὐκολώτερον πείθει, δηλαδὴ ἐξαπατᾶ...

Ἄς ἰδοῦμε, λοιπὸν, τώρα τίς συνέπειες τῆς θεωρίας τοῦ συνεργάτου σας :

α) Ὁ συνεργάτης σας εἶναι κατηγορηματικός. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἤδη τῆς ἀναπτύξεώς του τονίζει, ὅτι τὴν ἐθνικότητά μας τὴν ἐπιλέγουμε κάθε στιγμή ! Ὁ καθένας μας προσωπικὰ καὶ ὅλοι μαζί σὰν κοινότητα ! (ΕΛΛΟΠΙΑ, τεῦχος 17, σελ.55, στήλη α'). Δὲν θὰ ἐπιμείνω εἰς τὸ παντελῶς ἀστήρικτον ἐπιστημονικῶς ἐνὸς τέτοιου ἀφορισμοῦ, ἐν ᾧ μάλιστα τῶν ὄσων ἀνωτέρω ἐξέθεσα. Ἀρκεῖ νὰ ἐπισημάνω, ὅτι, ἐκτὸς τῶν ἀντιθέτων ἀνέκαθεν παραδεδεγμένων ἀπόψεων, καὶ σύγχρονοι ἐπιστημονικαὶ αὐθεντία ἐκπληκτικοῦ μεγέθους καὶ καθολικῆς ἀποδοχῆς τονίζουν, ὅτι μέσα στὴν ἀνθρώπινη φύσι ὑπάρχει μιὰ ἐθνικιστικὴ στάσις, ἐξομοιουμένη πρὸς ἓνα εἶδος ἐνστίκτου, τὸ ὁποῖον ἤμπορεῖ μὲν μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ νὰ μὴν εὕρη τὴν εὐκαιρία νὰ ἐξωτερικευθῇ, ἀλλὰ ὠρισμέναι περιστάσεις ἢ ἐξωτερικαὶ κλήσεις νὰ τὸ ὠθήσουν σὲ συμπεριφορὰς, ἀποκαλυπτικὰς ἐνὸς ἀκραίου πάθους (ἔτσι ὁ καθηγητὴς **Georges BURDEAU** εἰς τὸ κλασσικὸν δωδεκάτομον ἔργον του ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης, *Traité de Science Politique, tome III, volume I, "Les Forces Politiques"*, ἔκδοσις γ', Παρίσι, L.G.D.J., 1982, ἀριθ. 76, σελ. 140). Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ καταλύει βεβαίως πρόρριζα τὴν ἀντίληψιν περὶ ἐπιλογῆς τῆς ἐθνικότητος ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Ὁ παραλογισμὸς τῆς ὁποίας συνεπάγεται ἀναποφεύκτως τὴν δυνατότητα καὶ νὰ ἀλλάξη κανεὶς τὴν ἐθνικότητά του κάθε στιγμή, εἴκοσι φορὰς τὴν ἡμέρα, ἢ ἔστω ὅπως τὰ ὑποκάμισα ! Ἡ γελοιοτὴς τῆς θέσεως δὲν χρειάζεται νὰ ἐξαρθῇ. Ἐπιβάλλεται, ὅμως, ἡ ἐπισήμανσις, ὅτι αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι καὶ ἡ ἀποψις τοῦ κ. Γκληγκόρωφ καὶ τῶν ψευτομακεδόνων του. Οἱ ὁποῖοι καὶ λέγουν, ὅτι ναὶ εἴμαστε σλάβοι, δὲν ἔχουμε φυλετικὴ συγγένεια μὲ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο, δὲν καταγόμαστε ἀπὸ αὐτόν, ἀλλὰ θέλουμε νὰ ὀνομαζώμαστε Μακεδόνες καὶ νὰ ἔχουμε Μακεδονικὴ ἐθνικότητα ! Ὁ συνεργάτης σας προσφέρει ἀδιατίμητη

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

θεωρητική θεμελίωσι σὲ τέτοιου εἴδους ἰσχυρισμούς. Ἐπιβάλλεται, νὰ μᾶς ξεκαθαρίσῃ ποιὰ σκοπιμότης καὶ ποιὰ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη τὸν ὠθησε σ' αὐτό...

β) Ἐὰν τὸ πολιτιστικὸ κριτήριον ἀρκοῦσε γιὰ τὴν συγκρότησι τοῦ ἔθνους, ὅπως διατείνεται ὁ συνεργάτης σας, τότε στὴν Εὐρώπῃ τοῦλάχιστον δὲν θὰ ὑπῆρχε παρὰ μόνον ἓνα ἔθνος, τὸ ἑλληνικόν ! Ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς τέσσερις παράγοντες, οἱ ὅποιοι κοινῶς θεωροῦνται, ὅτι συνεκρότησαν τὴν Εὐρώπῃ καὶ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν, ὁ ἓνας εἶναι ἡ ἑλληνικὴ πολιτιστικὴ παράδοσις (ὅλες ἀνεξαιρέτως οἱ ἐπιστῆμες ἔχουν ἑλληνικὰς τὰς καταβολὰς, ἑλληνικὴ καὶ αὐτὴ τὴν ὀνομασίαν τούτων σὲ ὅλες τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας !), ὁ δεύτερος, ἡ ρωμαϊκὴ πολιτειακὴ παράδοσις, ἔχει ἀδιαφιλονεικῶς ρίζας ἑλληνικὰς, ὁ τρίτος, ὁ Χριστιανισμὸς, διεμορφώθη ὀριστικῶς, ἀντιπαλαίων κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνες κατὰ τῶν αἰρέσεων, οἱ ὅποιες εἶχαν ἀνατολικὴν τὴν προέλευσιν, καὶ ἠδραιώθη μόνον χάρις εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, καὶ μόνον ὁ τέταρτος, τὸ ρωμαλέον αἷμα τῶν λαῶν, ποὺ κατέκλυσαν τὴν Εὐρώπῃ, δὲν εἶχε ἑλληνικὴν τὴν προέλευσιν, ἀλλὰ, κατὰ τὴν λογικὴν τοῦ συνεργάτου σας, πρόκειται γιὰ ἀμελητέον παράγοντα, ἀφοῦ ἐκφράζει ρατσισμό ! ...Ἡ ἔστω, γιὰ νὰ πᾶμε σὲ πιὸ κοντινοὺς καιροὺς, δὲν θὰ ὑπῆρχε παρὰ μόνον ἓνα ἔθνος, τὸ ἐβραϊκόν ! Ἀφοῦ ὁ συνεργάτης σας σοβαρὰ (!) ὑποστηρίζει, ὅτι, κατὰ λέξιν, « τὸ θέμα εἶναι ἂν τὸ συγκεκριμένον ἔθνος ἔχει ἢ δὲν ἔχει κοινὰς παραδόσεις μὲ ἄλλα ἔθνη. Πῶς ὅμως θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε κάτι τέτοιο γιὰ τοὺς ἐβραίους, ὅταν μιὰ ἀπὸ τὰς βασικὰς πηγὰς τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ εἶναι ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ; Ὅταν πλῆθος ἐθνῶν ἔχουν μὲ τοὺς Ἑβραίους κοινὴν τὴν κεντρικὴν παράδοσιν αὐτῶν τῶν τελευταίων ; » (ΕΛΛΟΠΙΑ, τεύχος 17, σελ. 55, στήλη β', ἐν τέλει). Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς ἀληθείας, ὅτι μὲ καμμιά λογικὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῆ, οὔτε καὶ θεωρεῖται (ἀπὸ κανένα ! , πλὴν τῶν ἐβραίων), ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ὡς βασικὴ πηγὴ τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ , ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν γνωρίζω κανένα, ποὺ νὰ θέλῃ (ἀφοῦ δὲ εἶναι, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ συνεργάτης σας, ζήτημα ἐπιλογῆς τῆς κάθε στιγμῆς !...), νὰ λογιζέται ἀδελφὸς μὲ τοὺς ἐβραίους. Ἡμπορεῖ λοιπὸν ὁ συνεργάτης σας νὰ μᾶς κατονομάσῃ ἔστω ἓνα ἄλλο τέτοιο Ἕλληνα ἢ ἓνα ἄλλο ἔθνος, ποὺ νὰ αἰσθάνεται ἀδελφὸς μὲ τοὺς ἐβραίους καὶ τὸ ἐβραϊκόν ἔθνος ; Καὶ βεβαίως ὅταν λέγω ἀδελφός , δὲν ἀναφέρομαι εἰς τὴν κοσμοπολιτικὴν θεώρησιν, ἢ ὅποια φυσικὰ ἔχει ἄλλο περιεχόμενον καί, ἂς σημειωθῆ, ἔχει καὶ αὐτὴ ἑλληνικὴν τὴν προέλευσιν.

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

γ) Ὁ συνεργάτης σας ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν διείσδυσι σλαβικῶν φύλων εἰς τὸν ἑλληνικὸν χῶρον. Καὶ τονίζει : « Δὲν θὰ ἀντιπαραθέσω στὸν φυλετικὸ ἀναδελφισμὸ τὴν βέβαιη ἐπιμιξία μας μὲ τὰ σλαβικὰ φύλα, κατὰ τὸν 6ο-7ο αἰῶνα, ὅταν οἱ σλαβικοὶ πληθυσμοὶ κατέκλυσαν τὰ Βαλκάνια καὶ στὸ νότιο ἄκρο τους ἀφομοιώθηκαν, ὄχι μόνον θρησκευτικὰ καὶ πολιτιστικὰ, ἀλλὰ καὶ γλωσσικὰ, ἀπὸ τοὺς ἑλληνικοὺς πληθυσμούς » (ΕΛΛΟΠΙΑ, τεῦχος 17, σελ.56 στήλη α', ἐν τέλει). Ἄλλὰ, π ρ ῶ τ ο ν , **σλαβικοὶ πληθυσμοὶ οὐδέποτε κατέκλυσαν τὸν ἑλληνικὸν χῶρον !** Οἱ Σλάβοι ἀνεφάνησαν εἰς τὸν Δούναβι κατὰ τὸ τέλος τοῦ 6ου αἰῶνος, ἢ δὲ παρουσία τους εἰς τὸν ἑλληνικὸν χῶρον ἔγινε βαθμιαίως, ὑπὸ μορφήν εἰρηνικῆς διεισδύσεως, καὶ ὄχι κατακλισμοῦ (!), πρὸς ἐξεύρεσιν ἀπασχολήσεως διὰ τὴν ἐπιβίωσίν των, χρησιμοποιοῦμενοι ἀπὸ τοὺς ἤδη κατοικοῦντας αὐτόχθονας κυρίως εἰς τὰς εὐτελεστέρας καὶ βοηθητικὰς ἐργασίας τοῦ ὑπηρέτου, ποιμένος ἢ ἐργάτου γῆς, καὶ βεβαίως **ἰκανῶς ὑπολειπόμενοι ἀριθμητικῶς τούτων (αὐτόχθόνων)**. ἀκριβῶς κάτι ἀνάλογον πρὸς ὅ,τι συμβαίνει σήμερον μὲ τοὺς ἀλβανούς, τὶς φιλιππινέζες καὶ τοὺς ἄλλους ἀλλοδαπούς. Ἐὰν δὲ μὲ τοὺς οὕτω κατελθόντες ἔγιναν ἐπιμιξίες, καὶ ἀσφαλῶς ἔγιναν, ἀπὸ αὐτὲς οὔτε ἦτο βεβαίως δυνατὸν νὰ ἀνατραποῦν καὶ οὔτε ἀνετράπησαν τὰ φυλετικὰ δεδομένα τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου. Αὐτὲς οἱ ἀλήθειες εἶναι ἐπιστημονικῶς ξεκαθαρισμένες, ἤδη ἀπὸ τὸν παρελθόντα αἰῶνα (!), μὲ τὶς σχετικὲς συγγραφὰς ἐπιφανῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων (π.χ. Παπαρρηγοπούλου, Ζαμπελίου, Horf, Ἀμάντου, Κεραμοπούλου, Κυριακίδου, Ζακυθηνοῦ, κλπ., κλπ.)· καὶ μόνον ὁ βουλγαρικὸς καὶ ὁ σλαβικὸς ἐπεκτατισμὸς ἐπεδίωξαν, μὲ τὴν βοήθεια πακτωλοῦ χρυσοῦ, ἤδη ἀπὸ τὸ τελευταῖον τέταρτον τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, νὰ διαστρέψουν τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ πλαστογραφήσουν, ὅπως ἀκριβῶς κἀνῃ σήμερα ὁ κ. Γκληγκόρωφ, πρὸς ἴδιον ὄφελος, τὴν Ἱστορία. Ἄνεπιτυχῶς ὅμως, διότι ἀπεστομώθησαν.- Δ ε ὑ τ ε ρ ο ν , ὁ ἀφορισμὸς τοῦ συνεργάτου σας, ὅτι οἱ σλαβικοὶ πληθυσμοὶ , ποὺ κατέκλυσαν τὰ Βαλκάνια, στὸ νότιο ἄκρο τους **ἀφομοιώθηκαν** , ἀναφερόμενος προφανῶς εἰς τοὺς Μιληγγοὺς τοῦ Ταῦγέτου καὶ τοὺς Ἐζερίτας τῆς Λακωνίας, ὑποδηλοῖ προφανῶς, ὅτι οἱ σλάβοι τοῦ λοιποῦ ἑλληνικοῦ χώρου δὲν ἀφωμοιώθησαν. Ἄλλὰ τότε, ἀφοῦ μάλιστα, ὅπως λέγη, εἶχαν κατακλύσει ὅλο τὸν ἑλληνικὸν χῶρον, τὸ εὐλόγο ἐρώτημα πρὸς τὸν συνεργάτη σας εἶναι, **τί ἀπέγιναν καὶ ποῦ εὐρίσκονται τῶρα οἱ σλάβοι αὐτοί, δεδομένου ὄντος, ὅτι ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους σλάβοι δὲν ὑπάρχουν ;** Ἐκτὸς βεβαίως ἐὰν ὁ συνεργάτης σας, συμφωνῶν καὶ ἐπ' αὐτοῦ μὲ τὸν κ. Γκληγκόρωφ καὶ τοὺς ψευτομακεδόνες του, φρονεῖ καὶ αὐτός, ὅτι εἶναι σλάβοι οἱ ἐλάχιστοι κάτοικοι παραμεθοριῶν περιοχῶν τῆς Μακεδονίας μας, οἱ ὅποιοι ὀμιλοῦν καὶ τὸ γνωστὸ **σλαβοφανές** ἰδίωμα ! (προσοχή, ὄχι σλαβικό, μόνον σλαβοφανές,

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

καί μὲ ἀρχαιοελληνική τὴν προέλευσι, ὅπως ἀπέδειξε τρανώτατα, ἤδη στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνος μας, ὁ ἐκ τῆς περιοχῆς ἐκείνης, τῆς Κορησοῦ Καστορίας, καταγόμενος καὶ ὀμιλῶν τοῦτο *Γυμνασιάρχης ἐν Μοναστηρίῳ* - τοῦ ἑλληνικωτάτου Μοναστηρίου ποῦ ἀνήκει τώρα εἰς τὸ ἔδαφος τῶν Σκοπίων - **Κωνσταντῖνος ΤΣΙΟΥΛΚΑΣ**, μὲ τὸ βιβλίον του «Συμβολαὶ εἰς τὴν διγλωσσίαν τῶν Μακεδόνων, ἐκ συγκρίσεως τῆς σλαβοφανοῦς Μακεδονικῆς Γλώσσης πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν», τεῦχος I, ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Π.Α.Πετράκου, 1907, εἰς δύο τεύχη, τὸ ἓνα μὲ σελίδωσι α' ἕως ρλοστ' καὶ τὸ ἄλλο μὲ σελίδωσι α' ἕως μδ' σὺν 1 ἕως 351). *Ἡ μήπως, ὑπερβαίνων καὶ τὸν κ. Γκληγκόρωφ, ὁ συνεργάτης σας φρονεῖ, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ μὴ ὀμιλοῦντες τὸ ἀνωτέρω σλαβοφανὲς ἰδίωμα, Ἕλληνες εἴμαστε καὶ ἐμεῖς ἀπόγονοι σλάβων ; Διότι ἓνα ἀπὸ τὰ δύο : ἀφοῦ ὀμιλεῖ γιὰ βέβαιη ἐπιμιξία μας μὲ τὰ σλαβικὰ φύλα, ἐὰν ἀπὸ τὴν ἐπιμιξία αὐτὴ ἐκυριάρχησαν οἱ Ἕλληνες, τότε τὰ φυλετικὰ δεδομένα τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου δὲν ἀνετράπησαν καὶ ἐπομένως μάταιος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος του περὶ τοῦ ἐπισφαλοῦς τοῦ φυλετικοῦ κριτηρίου· ἐὰν δὲ πάλιν ὁ συνεργάτης σας φρονεῖ, ὅτι ἐκυριάρχησαν τὰ σλαβικὰ φύλα, διανοητικὴ ἐντιμότης ἐπέβαλε νὰ μᾶς τὸ εἶπη καθαρὰ καὶ ἀπεριφράστως. Ὅχι γιὰ τίποτε ἄλλο, ἀλλὰ γιὰ νὰ γνωρίζουν οἱ ἀναγνώστες σας, ὅτι ἔχουν νὰ κάνουν μὲ ἀμύντορα ἀπόψεων, ποῦ ἔχουν καταρριφθῆ ἐπιστημονικῶς ἤδη ἀπὸ τὸν περασμένο αἰῶνα καὶ οἱ ὅποιες σήμερα οὔτε ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς σλάβους ἢ τοὺς βουλγάρους (διότι οἱ βούλγαροι δὲν εἶναι σλάβοι) δὲν ὑποστηρίζονται... Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ συνεργάτης σας καλεῖται, νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ, ἐὰν καὶ ποίους ἀποχρῶντας λόγους εἶχε ὑπολογίζων κατὰ ἑκατοστὰ ἢ κατὰ σταγόνας τὸ αἷμα, ποῦ ρέει στὶς φλέβες τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων, γιὰ νὰ προβαίνει εἰς ἄρνησι τῆς φυλετικῆς τῶν καταγωγῆς. - Καὶ μία διόρθωσις ἐπὶ τοῦ παρατεθέντος ἀφορισμοῦ του, εἰς τὴν ὁποία θὰ συμφωνήσῃ πιστεύω καὶ ὁ ἴδιος : Δὲν ἀφωμοιώθησαν θρησκευτικὰ, ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, οἱ σλαβικοὶ πληθυσμοὶ στὸ νότιο ἄκρο τῶν Βαλκανίων, ὅπως γράφη, δηλ. στὴν Πελοπόννησο μόνον ! Διότι ἡ ἀφομοίωσις αὐτὴ ἐγένε μὲ τὸν ἐκχριστιανισμό τοὺς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες παντοῦ, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Βαλκανίων... Πρὸς τί τὴν ἐκτάσεως ἀποσιώπησις ;*

δ) Ἀλλὰ ὁ συνεργάτης σας δὲν εἶναι μόνον ἄρνησις ! ἔχει καὶ «θέσι». Ἔστω καὶ ἂν ἡ, θητεύουσα σὲ ἀκατάσχετη καὶ ἐξεζητημένη ὠραιολογία, θολούρα τῶν ἀναπτύξεων του δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀσφαλῆ συναγωγή της. Πρὸς τεκμηρίωσι τοῦ τελευταίου αὐτοῦ ἀρκεῖ ἡ παράθεσις τῆς τελευταίας περιόδου τοῦ ἄρθρου του : «Ὁ ἀναδελφισμὸς εἶναι ἰδεολογικὸς σχηματισμὸς » (sic, βλ. ἀνωτέρω), « ποῦ ἐμποδίζει τὴ συνειδητὴ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

έσωτερίκευση τῆς συλλογικῆς εὐθύνης, χωρὶς τὴν ὁποία εἶναι ἀδύνατη ἡ ἀναγκαία ἀλλαγὴ νοοτροπίας» (τὴν ὥρα τὴν χρειάζεται τὸ «συνειδητὴ ἐσωτερίκευση», ἀφοῦ κάθε ἐσωτερίκευσις εἶναι ἐξ ὀρισμοῦ «συνειδητὴ», δὲν τὸ καταλαβαίνω· words, words, words, κατὰ τὸ Σαιξπήρειον ! Καὶ τί σημαίνει στὶς ἀναπτύξεις τοῦ καὶ ποῖα θεωρεῖ ὡς «νοοτροπία», πὺ χρειάζεται «ἀλλαγὴ», καὶ τί εἶδους «ἀλλαγὴ», αὐτὰ δὲν μᾶς τὰ λέγει καθαρά, μὲ διαυγεῖς προτάσεις ἐνεργείας, ὄχι νεφελώματα).

Ἄς ἀξιολογήσουμε, ὁμως, τὸν ἀφορισμὸ : Γίνεται κοινῶς δεκτόν, ὅτι τὸ αἶσθημα τοῦ ἀνήκειν σὲ ἓνα συγκεκριμένο ἔθνος ἀποτελεῖ τὸν μικρότερο κοινὸ παρονομαστὴ μεταξὺ ἀνθρώπων, πὺ ἠμπορεῖ νὰ διαφέρουν εἰς ὅλα τὰ ἄλλα· κατὰ δὲ τὸ μέτρον, πὺ ἡ ἐξέλιξις τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἀπομακρύνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ στενότερες κοινωνικὲς συσπειρώσεις (οἰκογένεια, χωριό, πόλις, ἐπαρχία, ἐπαγγελματικὴ συντεχνία, ἐκκλησιαστικὴ ἐνορία κλπ), συστοίχως τὸ ἔθνος ἀναδεικνύεται εἰς τὴν μόνην κοινότητα, πὺ ἠμπορεῖ νὰ ἐνσαρκώνῃ ὅλες τὶς συλλογικὲς ἀξίες, εἰς τὶς ὁποῖες ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν κοινωνικὴν τοῦ φύσι τὸ ἄτομο ἔχει ἀνάγκη νὰ μετέχη ἔτσι καὶ τὸ ἄτομο προσδοκᾷ τὴν προστασία τῶν ἀξιῶν αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἔθνος, συνειδητῶς μετέχον εἰς τὴν μεγαλωσύνη τῆς ἀποστολῆς τοῦ καὶ εἰς τὸ πλαίσιον αὐτῆς προδιατιθέμενον, ἀκριβῶς ἐν συνειδήσει τοῦ χρέους τοῦ ὡς μέλους τοῦ συνόλου, νὰ ὑποβληθῇ εἰς κάθε θυσίαν, ἀκόμη καὶ τῆς ζωῆς τοῦ, πρὸς χάριν τῆς - τῆς ἐθνικῆς ἀποστολῆς (βλ. ἐπ' αὐτῶν π.χ. Georges BURDEAU, ἐνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 77, σελ. 143-145). Ἐπομένως ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ συνείδησις αὐτῆς τῆς εὐθύνης, τοῦ χρέους εἰς ἐπίπεδον ἀτόμων, τῆς ἀποστολῆς εἰς ἐπίπεδον ἔθνους, καθίσταται ὁξυτέρα καὶ ἐντονωτέρα μὲ τὴν ἐπίγνωσι, ὅτι τὸ ἔθνος εἶναι ἀνάδελφον, ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὸ δὲν ἔχουν ἀδελφούς, διατεθειμένους νὰ προστρέξουν, καλούμενοι τρόπον τινὰ ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ αἵματος, εἰς βοήθειαν τῶν κινδυνευόντων. Ἔτσι, ὁ «ἀναδελφισμὸς», πὺ ἀπὸ πραγματικὸν δεδομένον χαρακτηρίζεται εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, πάντοτε ἀνοήτως, ὡς «ἰδεολογικὸς σχηματισμὸς» (ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ... στρατεύματος !), ὄχι μόνον δὲν «ἐμποδίζει», ἀλλ' ἀντιθέτως ἐνδυναμώνει τὴν συνείδησι τῆς συλλογικῆς μας εὐθύνης.

Τῆς ἰδίας δὲ νοηματικῆς εὐστοχίας καὶ ἀξίας, δηλαδὴ ἀνὑπαρκτης, εἶναι καὶ τὰ προηγούμενα συμπερασματικὰ ἀποφθέγματα τοῦ συνεργάτου σας, δηλαδὴ ὅλα κινουῦνται εἰς ἐπίπεδον καλλωπισμένης κενολογίας. Συγκεκριμένως : τὸ 1), πὺ λέγει, ὅτι «ὁ ἀναδελφισμὸς δὲν ἔχει καμμία σχέσι μὲ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια καὶ συσκοτίζει τὴν ἐθνικὴν μας συνείδηση» · ἀφοῦ, κατὰ μὲν τὸ πρῶτο σκέλος τοῦ προσκρούει βαναύσως, ὅπως κατεδείχθη, σὲ

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

πασίδηλη και άδιαμφισβήτητη εκ του πράγματος και έπιστημονική αλήθεια (εΐμεθα έθνος ανάδελφον !), κατά δέ τὸ δεύτερο σκέλος του υπενθυμίζει τὴν λαϊκή παροιμία «φωνάζει ὁ κλέφτης, γιὰ νὰ φύγη ὁ νοικοκύρης» , δεδομένου ὄντος ὅτι, ἀντιθέτως, τὴν συσκότισι τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως ἐπιδιώκουν καὶ εἰς αὐτὴν συντελοῦν μόνον ἡ σταλινική λογική καὶ ἡ ἰδεολογία τῶν πολυεθνικῶν εταιριῶν, πὺ ἐκφράζει, ὅπως ἐπίσης κατεδείχθη, μὲ τις ἀναπτύξεις του ὁ συνεργάτης σας, ἐνῶ ἡ κατάδηλη αλήθεια, ὅτι εΐμεθα έθνος ανάδελφον εἶναι ἐκείνη, πὺ συντελεῖ εἰς τὴν ἐθνικὴν μας ἀφύπνισι καὶ ἐγρήγορσι.- Τὸ 2), πὺ λέγει, ὅτι «ἡ διεθνῆς ἀπομόνωσή μας, πὺ ἀποτελεῖ καὶ τὸ πρόσχημα τοῦ ἀναδελφισμοῦ, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐθνικῆς ἀλλοτριώσεως τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ». ἀφοῦ, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σκέλος του ἀποτυπώνει αὐτόφωρον βιασμόν τῆς λογικῆς, ὅταν ἀναζητῆ προσχήματα εἰς τὴν ἐπισήμανσι τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος, ὅτι εΐμεθα έθνος ανάδελφον, κατὰ δέ τὸ δεύτερον σκέλος του, ἐμφανίζει ἀκριβῶς ἀντιθέτως τὴν πραγματικότητα, πασιφανοῦς ὄντος, ὅτι προιούσης τῆς ἐθνικῆς μας ἀλλοτριώσεως ἄλλοι μᾶς ἐγκολπώνονται καὶ δὲν περιπίπτουμε σὲ διεθνή ἀπομόνωσι , ἀπλῶς ἐξαφανιζόμεστε, πολτοποιούμεθα εἰς τὴν χοάνην ἄλλων, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἀποτελεῖ τὴν σταθερὰ καὶ ἀμετακίνητον ἐπιδίωξι ξένων ἐπιβούλων, ὑπηρετουμένην ὁμως μόνον ἀπὸ θεωρίες, ὅπως ἡ τοῦ συνεργάτου σας.-

Ε) Καὶ ἀπομένει, πρὸς ἔλεγχον, μόνον τὸ ὑπ' ἀριθ. 3) συμπερασματικὸν ἀπόφθεγμα τοῦ συνεργάτου σας, αὐτὸ, πὺ περιέχει καὶ τὴν «θέσι» του : « Ἡ διέξοδος ἀπὸ τὴν ἀπομόνωσι καὶ τὴν ἀλλοτριώσι βρίσκεται στὴν ἀνάδειξι τῆς ὀρθόδοξης οἰκουμενικῆς διάστασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ » . Τὶ σημαίνει ὁμως ἡ ἔκφρασις αὐτή ; Δὲν νομίζω, ὅτι εἰς τὴν «ἀποκρυπτογράφησί» τῆς βοηθοῦν πολὺ οἱ προλαβοῦσαι ἀναπτύξεις τοῦ συνεργάτου σας.

Ἐν πρώτοις, ἡ εἰς τὸ πνευματικὸν πεδῖον οἰκουμενικὴ διάστασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἀπὸ αἰῶνων ἤδη δεδομένη. Δὲν χρειάζεται ἀνάδειξι ! Οἱ βᾶσεις ὄλων τῶν ἐπιστημῶν, μὲ ἀφετηρία τὴν Φιλοσοφία, τὴν Λογική, τὴν Ψυχολογία, τὴν Ἠθική, τὴν Πολιτειολογία, τὴν Οἰκονομική, τὴν Ἀστρονομία, τὰ Μαθηματικά, τὴν Γεωμετρία, τὴν Ἱστορία, τὴν Ἱατρική, τὴν Φυσική, τὴν Χημεία κλπ., κλπ., ὄλων, ἐτέθησαν ἀπὸ τοὺς προγόνους μας, ἀπὸ τὴν Ἀρχαία Ἑλληνική Σκέψι γι' αὐτὸ καὶ ὅλες οἱ ἐπιστῆμες διατηροῦν σὲ ὅλες, τὶς κύριες τούλάχιστον, ξένες γλῶσσες τὴν ἑλληνική τους ὀνομασία. Καὶ αὐτὸ τὸ γνωρίζουν ὅλοι, παντοῦ στὸν κόσμο.

«Ὁρθόδοξη ὁμως οἰκουμενική διάσταση τοῦ Ἑλληνισμοῦ» ποιὸ νόημα ἔχει ; Ἐὰν ὑπονοῆ, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς μὲ τὴν δύναμι τοῦ ἰδικοῦ του πνεύματος συνετέλεσεν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν διάσωσιν, κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας , ἀπὸ τὶς φοβερὲς αἰρέσεις, - ποὺ εἶχαν κυρίως ἀνατολικὴ τὴν προέλευσι, - τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ οὐσιαστικῶς εἰς τὴν διαμόρφωσι καὶ ἐμπέδωσι τῶν δογμάτων της, εἰς βαθμὸν μάλιστα ὥστε νὰ μὴν εἶναι ἴσως ὑπερβολικὸς ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς Ὁρθοδοξίας ὡς Ἑλληνικῆς, κατὰ βάσιν, θρησκείας, εἶναι καὶ αὐτὸ ἀπὸ αἰῶνων ἤδη δεδομένον καὶ γνωστὸν : εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐγράφησαν τὰ Εὐαγγέλια (πλὴν ἑνός), ἑλληνικὰ εἶναι τὰ κείμενα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ὁρθόδοξος θεολογικὸς λόγος καὶ σήμερα χωρὶς τὴν γνώσι τῆς ἑλληνικῆς δὲν νοεῖται, τοῦλάχιστον εἰς ἐπίπεδον περιωπῆς. Τὶ ἀπομένει λοιπὸν πρὸς ἀνάδειξι ;

Ἐδῶ χρειάζεται προσοχή. Μήπως καὶ διολισθήσουμε εἰς ἀνεπίτρεπτον μίξιν κοσμικῶν καὶ ἐξωκοσμικῶν στοιχείων. Ἡ θρησκεία, ἢ πίστις ἀνήκουν εἰς ἄλλο ἐπίπεδον, εἰς ἄλλην κατηγορίαν ἰδεῶν, ἐξωκοσμικήν. Ἡ διάστασις μιᾶς ἐθνότητος, πνευματικὴ καὶ ὑλική, ἀνήκει εἰς ἕτερον, κοσμικὸν ἐπίπεδον. Ἐπομένως, ἡ τελευταία αὐτὴ διάστασις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀντλήσῃ ὠφελήματα ἐκτὸς τοῦ χώρου της, ἀπὸ ἐξωκοσμικὰ ἐπίπεδα. Κάτι τέτοιο εἶναι ἐξ ὀρισμοῦ ἀσύμβατο καὶ ὀδηγεῖ ἀναποφεύκτως εἰς πλήρη ἀποτυχίαν. Αὐτὸ τὸ εἶδαμε καὶ εἰς τὴν χώραν μας, δηλαδὴ τὸ πῶς ἐξηνεμίσθη, ἀλλὰ καὶ τὶ κακὸ ἔκανε τελικῶς, ἢ κατὰ τὰ πρῶτα μεταπολεμικὰ χρόνια ἐπίμονος ἐκστρατεία παρεκκλησιαστικῶν ὀργανώσεων γιὰ τὴν ἐκκοσμίκευσι τῆς ζωῆς ὁρθόδοξου πίστεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὸ ξαναεἶδαμε καὶ ἐπὶ δικτατορίας τῶν παρανοϊκῶν ἀπριλιανῶν, ὅταν τὸ σύνθημα «Ἑλλάς Ἑλλήνων Χριστιανῶν» ἔγινε, μὲ ἀφετηρία τὴν διάθεσι μυκτηρισμοῦ αὐτῶν ποὺ τὸ ἐξέφραζαν, παράγων ἀποδυναμώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὄχι ἐνισχύσεώς του, ὅπως ἐφῆρετο, ὅτι ἐπεδιώκετο. Προσωπικῶς μάλιστα πιστεύω, ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς κυρίους λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ Ἐπίβουλος Ἀνθελληνικὸς Σχεδιασμὸς ἐπέβαλε μὲ τοὺς ἐγκαθέτους του, ἀνεξαρτήτως ἐὰν αὐτοὶ εἶχαν ἢ ὄχι συνείδησι τοῦ ρόλου του αὐτοῦ, τὴν ἀπριλιανὴν δικτατορία, ἦτο ἀκριβῶς καὶ ἢ, διὰ τῆς μεθόδου τῆς ταυτίσεως πρὸς τὰ μισητὰ ἐνεργούμενά του καὶ τῆς ἐντεῦθεν προκαλουμένης ἀναποτρέπτως λαϊκῆς ἀπεχθείας, ὑπόσκαψις τοῦ ὁρθόδοξου θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον δι' ἱστορικοὺς λόγους εἶναι ἤδη ἀπὸ αἰῶνων ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια στοιχεῖα τῆς ἐθνικῆς μας ἰδιοσυστασίας· τὸ ὁποῖον καὶ ἔπρεπε, κατὰ τὰ σχεδιασθέντα, ἀπαραιτήτως νὰ πληγῇ, εἰς τρόπον ὥστε ἢ ἀποδυναμώσῃ αὐτοῦ νὰ συμβάλῃ καὶ αὐτὴ, μαζὶ μὲ ἄλλα, εἰς τὴν ἐθνικὴν μας ἐξουθένωσιν.

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

Ἡ ἐκ τῶν ἔνδον ὑπονόμευσις εἶναι πάντοτε ἡ προσφιλεστέρα, ὡς ἡ πλέον ἀποτελεσματική, τακτική τῶν συνωμοτούντων. Πικρὰν τούτου πεῖραν ἔχομεν ἀπὸ ὅ,τι συμβαίνει καὶ σήμερον ἐν σχέσει μὲ τὰ ἔθνικὰ μας θέματα...

Φοβοῦμαι, λοιπόν, ὅτι **κινδυνεύουμε, νὰ πάθουμε τὰ ἴδια !** Διότι τὸ κήρυγμα τῆς «ὀρθόδοξης οἰκουμενικῆς διαστάσεως» τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πέρα τοῦ σημειωθέντος ἀνωτέρω περιεχομένου του, εἰς τὴν ἰδίαν λογικὴν «ἐκκοσμικεύσεως» τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος, τῆς θρησκευτικῆς πίστεως, θητεύει. **Ἡ Ὀρθοδοξία ἐξ ὀρισμοῦ ἔχει διάστασιν οἰκουμενικὴν.** Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅμως ὅτι πρόκειται περὶ θρησκείας ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν ἑλληνικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα πιστεύει καὶ τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ συντριπτικὴ πλειονοψηφία, σχεδὸν ἡ παμψηφία, τῶν Ἑλλήνων, ὅπου τῆς γῆς, **αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ σημαίνει καὶ ὅτι ἐκ τῆς Ὀρθοδοξίας ἀντλεῖ καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς διάστασιν οἰκουμενικὴν.** Τέτοια λογικὴ, συμπλεκομένη εἰς ἀποτίμησιν ἐκτάσεως, ποσοτικὴν, εἶναι νομίζω καὶ ἀσύμφορος δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, ὡς ἐξόχως ἐπικίνδυνος. Διότι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀποτελοῦμε ἓνα ποσοστὸ, καὶ μάλιστα πολὺ μικρὸ, ἐν σχέσει πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας παγκοσμίως, ἀκόμη καὶ εἰς μόνον τὸν εὐρωπαϊκὸν χῶρον. **Θητεύοντες λοιπόν καὶ οἱ ξένοι Ὀρθόδοξοι, π.χ. οἱ Βαλκάνιοι ἢ οἱ Ρῶσοι, εἰς τὴν ἰδίαν μὲ ἡμᾶς θρησκείαν, δηλαδὴ μὴ διαφέροντες εἰς θρησκευτικὴν-πνευματικὴν διάστασιν, οἱ ἐξ αὐτῶν πολυαριθμώτεροι νομιμοποιοῦνται περισσότερο ἡμῶν εἰς τὴν διεκδίκησιν τῆς ὀρθοδόξου οἰκουμενικῆς διαστάσεως διὰ τὴν ἰδικὴν τῶν ἐθνότητα.** Καὶ αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν ὑποθέσεις, ἀφοῦ ἔχουν καὶ ἱστορικὸν παρελθόν ! Ἄς μὴ ξεχνοῦμε τίς προσπάθειες τῆς «Ἁγίας Ρωσίας» νὰ ἀνακηρυχθῇ ἡ Μόσχα εἰς τρίτην Ρώμην, μεταφερομένης ἐκεῖ καὶ τῆς ἕδρας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, διεκδικούσης οὕτως δι' ἑαυτήν, εὐθέως καὶ ἀπροκαλύπτως, τὴν ιδιότητα τοῦ νομίμου διαδόχου τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ! Φιλοδοξίες, οἱ ὁποῖες δὲν νομίζω νὰ εἶναι ξένες πρὸς τίς μέλλουσες ἐπιδιώξεις καὶ αὐτῆς τῆς σημερινῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, μία γεῦσι τῶν ὁποίων καὶ μᾶς ἔδωσαν, σχετικῶς προσφάτως, οἱ ἐκπρόσωποί της· ἐννοῶ τὴν στάσι τῶν ἔναντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου. Καὶ ἀντιλαμβάνεται ὁ καθείς, τί τύχην θὰ ἔχουν οἱ πνευματικὲς αὐτὲς φιλοδοξίες καὶ πῶς θὰ ἀξιοποιηθῶν ἀπὸ τὴν κοσμικὴ, τὴν πολιτικὴ ἐξουσία, καὶ μάλιστα ἑνὸς ἔθνους τόσο μυστικοπαθοῦς, ὅπως τοῦ ρωσικοῦ.

Ἀποτελεῖ, λοιπόν, πλάνη, νὰ νομίζουμε, ὅπως ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸν συνεργάτην σας, ἀλλὰ καὶ ἄλλους, ὅτι ἡ διέξοδος εὐρίσκεται εἰς τὴν

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

«ἀνάδειξι» (πραῖγμα ὅμως ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν, τὴν μόνην καταληπτὴν, τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἔννοιαν ἤδη δεδομένου) ἢ τὴν «ἀξιοποίηση» (ἀλλά, πῶς ;) τῆς «ὀρθοδόξου οἰκουμενικῆς διαστάσεως» τοῦ Ἑλληνισμοῦ (προτάσεως μὲ νεφελῶδες πέρα τοῦ σημειωθέντος, ἂν ὄχι ἀνύπαρκτον νόημα), καὶ μάλιστα εἰς τὸ πλαίσιον ἐνὸς «*Βυζαντίου μετὰ τὸ Βυζάντιο*». Πράγματι, καὶ ἐὰν ἀκόμη τὸ προκείμενο κήρυγμα δὲν ἦτο τόσο ἀπελπιστικὰ νεφελῶδες καὶ εἶχε κάποιον πραγματοποιήσιμο, κατὰ τὸ περιεχόμενό του, νόημα, ὅσοι ἔχουν διαβάσει τὸ μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν («*Τὸ Βυζάντιο μετὰ τὸ Βυζάντιο*») ἔργον τοῦ *Νικολάου ΓΙΟΡΓΚΑ* (ὑπάρχει καὶ ἑλληνικὴ μετάφρασις τοῦ ἀπὸ τὸν *Γιάννη Καρᾶ*, μὲ πρόλογο *Νίκου Σβορώνου*, ἐκδόσεις GUTENBERG, 1985), θὰ πρέπει νὰ ἐνθυμοῦνται, ὅτι ὁ ρουμανικῆς ἐθνικότητος συγγραφεὺς του, μὲ πρωτοφανῆ ἐθνικὴ ἔξαρσι, θέλει νὰ μᾶς πείσῃ, ὅτι, μετὰ τὴν πτώσι τῆς *Κωνσταντινουπόλεως*, *Βυζάντιον* ἀποτελεῖ περίπου μόνον ἢ ...*Ρουμανία* καὶ τὸ ρουμανικὸν πνεῦμα, οὐσιαστικῶς παραθεωρῶν καὶ αὐτὴν τὴν ἐξέχουσα καὶ ὄντως πρωτεύουσα ἑλληνικὴ ἐκπαιδευτικὴ καὶ πνευματικὴ ἐν γένει ἐκεῖ παρουσία. Ἡ περίπτωσις αὐτὴ, τοῦ ὄντως διαπρεποῦς ἱστορικοῦ, προσφέρει ἄλλο ἓνα δεῖγμα τοῦ πόσον ἀτελέσφορος καταδεικνύεται ἡ κοινότης τοῦ πνεύματος (ἢ πολιτιστικῆ !) εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἀληθείας, ἀκόμη καὶ τῆς ἱστορικῆς, ὅταν προκρίνεται ὡς προέχουσα ἢ ὑπηρετήσις τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος. Οὔτε ἡ ἐπιστημονικὴ «ἀλληλεγγύη» λειτουργεῖ ἀντικειμενικῶς ! Δεῖγμα, τὸ ὁποῖον εὐλόγως ἐνισχύει τοὺς φόβους, ὅτι, λειτουργούσης τῆς λογικῆς τοῦ συνεργάτου σας, πολλοὶ μνηστῆρες θὰ ἀναφανοῦν, διὰ νὰ καταλάβουν τὴν θέσι τοῦ «*Βυζαντίου μετὰ τὸ Βυζάντιον*»· καὶ θὰ ἐπικρατήσῃ βεβαίως ὁ πολυαριθμώτερος, ἀφοῦ εἰς τὴν ἰδίαν πολιτιστικὴν κοινότητα, οἷαν ἀποτελεῖ ὁ ἀπανταχοῦ, - τῆς Εὐρώπης τοῦλάχιστον, ὅπου καὶ ἀπαντᾶται θρησκευτικὴ ὁμοιογένεια εἰς κλίμακα ἐθνικῆς κοινότητος, - Ὁρθόδοξος κόσμος, οἱ πάντες εἶναι ἐξ ὀρισμοῦ ἴσοι. Ἐπομένως, ἀποκλείεται, λόγῳ ἀριθμοῦ, τὴν θέσι νὰ καταλάβουμε ἐμεῖς !...

Εὐλόγως, λοιπόν, διερωτᾶται κανεὶς, μήπως τὰ παραπάνω κηρύγματα λειτουργοῦν ἀντικειμενικῶς, δηλαδὴ καὶ ὅταν ἐκφράζονται μὲ ἀδιαμφισβήτητη καθαρότητα προθέσεων καὶ ἀνεπίληπτο ἱεραποστολικό, οὕτως εἰπεῖν, ζῆλο, ὡς παροχετευτικοὶ ἀγωγοὶ τῆς ἐθνικῆς μας ζωτικότητος εἰς πεδία οὐδέτερα, ἀντὶ νὰ δαπανᾶται αὐτὴ γιὰ τὴν ἐθνικὴ μας αὐτοσυντηρησιᾶ. Καὶ μάλιστα σὲ τόσο σκοτεινοὺς γι' αὐτὴν τὴν ἐθνικὴ μας ὑπόστασι καὶ χαλεποὺς καιροὺς. Μήπως δηλαδὴ ὅλα αὐτὰ τὰ μεγαλειώδη καὶ ὑψηλόφρονα, περὶ «ἀναδείξεως» ἢ «ἀξιοποιήσεως» τῆς «ὀρθοδόξου οἰκουμενικῆς διαστάσεως» τοῦ Ἑλληνισμοῦ, - ἐγχείρημα μὲ μ ε λ λ ο ν τ ι κ ᾶ μόνον, ἀναγκαίως, ἀποτελέσματα, - τελικῶς μᾶς ἀποπροσανατολίζουν, μᾶς

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

φυγαδεύουν από τὸ ἀληθές πεδίο τῆς μάχης, ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ὄντως κρίνεται τ ὠ ρ α ἡ ἔθνικὴ μας ὑπόστασις καὶ ἀνθυπαρξία ; Μήπως λοιπὸν ἀποτελοῦν κατ' ἀποτέλεσμα εὐπρόσδεκτον ἀναισθητικόν, παραλῦον οὐσιαστικῶς τὴν ἐνεστῶσα, εἰς ὅσον βαθμὸν ὑπάρχει, ἔθνικὴ μας ἐγρήγορσι ; Καὶ ἡ σκέψις αὐτὴ ἐκκινεῖ ἀπὸ τὸ παντελῶς ἀτελέσφορον τοῦ ἐγχειρήματος, τοῦ προτεινομένου «προγράμματος», ἐκτίμησις ἀπορρέουσα ἀπὸ τὰ ἀδιαφιλονείκητα δεδομένα σκληρᾶς ἱστορικῆς ἐμπειρίας αἰῶνων τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἄς θυμηθοῦμε, τί ἐτραβήξαμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς ὀμοδόξους μας Βουλγάρους, εἰς τοὺς ὁποίους, ἐπὶ τέλους ἐμεῖς εἶχαμε διαδώσει τὸν Χριστιανισμό, μὲ τὰ ὅσα κακουργήματα εἰς βάρος μας διέπραξαν· καὶ ὄχι μόνον εἰς χρόνους παλαιούς, ὅταν, ἐπὶ τέλους, ἡ πολιτιστικὴ των καθυστέρησις ἦτο δεδομένη, ἀλλὰ καὶ εἰς σχετικῶς προσφάτους καιρούς : ἡ ἄρπαγὴ τὸ 1885 τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ὅπου καὶ ἡ πληθυσμιακὴ ὑπεροχὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ (βλ. τὸν Χάρτη τῆς τότε Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Edward STANFORD, Carte Ethnologique de la Turquie d' Europe et de la Grèce, Traduit de l' Anglais, Paris, 1877) ἦτο ἱστορικῶς δεδομένη, ἡ δὲ πνευματικὴ παρουσία μας κυριολεκτικῶς καταλυτικὴ, εἶναι ἐξόχως χαρακτηριστικὸ ἐν προκειμένῳ δεῖγμα· ἀλλὰ καὶ τὰ ὅσα ἄλλα ἀνήκουστα καὶ ἐγκληματικώτατα, διδομένης πάσης εὐκαιρίας, πρὸ καὶ κατὰ τὸν Μακεδονικὸ ἀγῶνα, κατὰ τὸν πρῶτο καὶ τὸν δεῦτερο παγκόσμιον πόλεμον οἱ αὐτοὶ πάντοτε ὀμοδόξοί μας Βούλγαροι εἰς βάρος μας ἐτελεσιούργησαν. Ἦ, ἄς ἀναλογισθοῦμε, τί ἐσχεδιάζαν καὶ ὅσα διέπραξαν εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ οἱ, καθαροαίμως Ὀρθόδοξοι, Ρῶσοι μὲ τὸν πανσλαβισμό τους κατὰ τὸ παρελθόν, ἢ τί μᾶς περιμένει τώρα, ἐάν, ὃ μὴ γένοιτο, τεθοῦν εἰς τὴν τροχίαν τῆς πραγματοποιήσεως των τὰ μὴ ἀποκρουπτόμενα, τούναντίον δημοσίως καὶ ἀπεριφράστως ἐξαγγελλόμενα, σχέδια περὶ διαμελισμοῦ τῆς Πατρίδος μας, πρὸς δημιουργίαν τῆς «Μεγάλης Βουλγαρίας», τῶν ὀμοδόξων μας Ρῶσων τοῦ κ. Ζιζινοφσκυ...

Ἔ, μὲ τὰ παλαιὰ καὶ σημερινὰ ἀκόμη δεδομένα αὐτὰ συμπεριφορᾶς ὀμοδόξων μας, Χριστιανῶν Ὀρθόδοξων, δὲν εἶναι ἀφέλεια νὰ εὐαγγελιζώμεθα, ὅτι θὰ σωθοῦμε μὲ ... τὸ κήρυγμα περὶ τῆς «ὀρθοδόξου οἰκουμενικῆς διαστάσεως» τοῦ Ἑλληνισμοῦ ;

Ἡ Ὀρθοδοξία ἀποτελεῖ, ἀπὸ μακρᾶς ἤδη σειρᾶς αἰῶνων, ἀδιατίμητον καὶ ἀναπόσπαστον στοιχεῖον τῆς ἔθνικῆς μας ἰδιοσυστασίας. Αὐτὴ πρωτευόντως διέσωσε τὴν γλῶσσα μας καὶ τὴν συνείδησί μας τὴν ἑλληνικὴν. Ὑπὲρ τῶν ὁποίων καὶ σήμερον πρωτευόντως καὶ οὐσιαστικῶς αὐτὴ μάχεται καὶ προμαχεῖ. Καὶ συγχρόνως μορφοποιεῖ ἓνα ἀνυπέρβλητο κατὰ περιεχόμενον ἦθος ζωῆς. Ἡ ἐμμονὴ μας εἰς αὐτὴν ἀναδεικνύεται ἔτσι εἰς

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

*ἀδιαμφισβήτητον αἴρεσιν βίου ἑλληνικοῦ. Ἡμποροῦμε νὰ ἐπιβιώσουμε ἔθνικῶς μόνον μετ'αὐτῆς. Καί, ἐάν θέλετε, ἐπιβάλλεται νὰ γίνουμε διαπρύσιοι κήρυκες τῆς Ὁρθοδοξίας οἰκουμενικῶς ! **Νὰ μὴ προσδοκῶμεν ὅμως ἐντεῦθεν περαιτέρω ὀφέλη ἐπὶ κοσμικοῦ πεδίου ! Δὲν σώζονται ἔτσι τὰ ἔθνη.** Ἐκεῖνα βεβαίως, πού θέλουν νὰ ἐπιβιώσουν...*

ΣΤ) Ἄξιον ἰδιαίτερας ἐπισημάνσεως εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἀναπτύξεις τοῦ συνεργάτου σας, ἢ ὅλη ἐνασχόλησις καὶ ὁ «προβληματισμός» του, καλύπτονται ἐν μέρει μόνον καὶ ὄχι ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ τὸν τίτλο τοῦ ἄρθρου του, ὁ ὁποῖος ἐξαντλεῖται εἰς τὸ ἐρώτημα μόνον, ἐάν εἴμεθα ἢ ὄχι ἔθνος ἀνάδελφον. Πράγματι, οἱ ἀναπτύξεις του **θίγουν καὶ ἄλλα, πολὺ περισσότερα θέματα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀπετέλεσαν ἀντικείμενον ἐπανειλημμένων ἐπισημάνσεων τοῦ ἰδικοῦ μου πολιτικοῦ λόγου ὑστέρω, μετὰ τὸ Πάσχα τοῦ 1985, μετὰ τὸ «εἴμεθα ἔθνος ἀνάδελφον», καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Προεδρικῆς μου θητείας.**

Ἐποκαλύπτεται ἔτσι, ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἄρθρου τοῦ συνεργάτου σας ὑπῆρξε κατὰ πολὺ ἐνρύτερα : **ἐτάχθη, νὰ πλήξῃ τὸ σύνολον τοῦ πολιτικοῦ μου λόγου.** Ἐξετέθη ἐκτενῶς καὶ ἐπανειλημμένως ἀνωτέρω, **ποιοὶ ἀνησυχοῦσαν καὶ ἀνησυχοῦν ἀπὸ αὐτόν, ἀπὸ τὸν πολιτικὸν μου λόγον, στὰ σχέδια τίνων** αὐτὸς δὲν ταιριάζει ... Ἐάν λοιπὸν ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου, συνεργάτης σας κ. **Θεόδωρος Ζιάκας,** εἶναι ἀμέτοχος εἰς ὑπόπτους σχεδιασμούς, ὀφείλει, νὰ ἐξηγήσῃ **ποία ἐσωτερικὴ ἀνάγκη** τὸν ὤθησε εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου του, **ποῖον στόχον** ὁ ἴδιος, ὑποκειμενικῶς, ἠθέλησε νὰ ὑπηρετήσῃ, προερχόμενος εἰς τὰ ἐτοιμόρροπα διανοητικὰ του κατασκευάσματα. Καὶ νὰ μᾶς εἴπῃ, ἐάν πιστεύῃ, ὅτι εἰς τοὺς σημερινούς, τόσοσιν δυσκόλους καιρούς, αὐτὰ, κατ' ἰδίαν τὸ καθένα καὶ ὅλα μαζὶ, βοηθοῦν ὄντως τὴν Πατρίδα μας...

Κύριε Διευθυντά, **εἰλικρινῶς λυποῦμαι, διότι ἡ ΕΛΛΟΠΙΑ,** «περιοδικὸν γὰρ τὰ ἔθνικὰ θέματα», **ἐφιλοξένησεν** εἰς τὰς σελίδας τῆς **κείμενον** τόσοσιν ἀντιεπισημονικὸν καὶ τόσοσιν καιρίως **θίγον** αὐτὰ τὰ ἔθνικὰ μας **συμφέροντα.**

Μὲ τιμὴ
Χρῆστος Α. Σαρτζετάκης